

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

HORNICKO-GEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra environmentálního inženýrství

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Ostrava 2021

Bc. Patrik Šajtar

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
HORNICKO-GEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra environmentálního inženýrství

**Problematika oběhového hospodářství se zaměřením
na reuse centra v ČR a související dotační možnosti**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Issues of circular economy focusing on reuse centers in Czechia and
related grant opportunities**

DIPLOMA THESIS

Autor:

Bc. Patrik Šajtar

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Barbora Lyčková, Ph.D.

Ostrava 2021

Poděkování

Rád bych touto formou poděkoval své vedoucí diplomové práce paní Ing. Barboře Lyčkové, Ph.D. za odbornou pomoc, poskytnutí cenných rad a profesionální přístup při tvorbě práce.

Anotace

Tato diplomová práce si klade za cíl seznámit jejího čtenáře s problematikou oběhového hospodářství, jeho možnostmi a způsoby předcházení vzniku odpadu. Teoretická část práce je zaměřena na charakteristiku oběhového hospodářství, klíčové pojmy a legislativu. V praktické části práce jsou uvedeny dotační možnosti, kterými je možno vybudování reuse center podpořit. V praktické části je dále zpracovaná analýza provozovaných či plánovaných reuse center v České republice, případně je v práci uvedeno, z jakých důvodů se oslovené obce rozhodly reuse centrum neprovozovat. Součástí práce jsou také grafy a tabulka, které vyhodnocují postoje oslovených obcí k této problematice.

Klíčová slova

znovupoužití, reuse centrum, recyklovat, sběrný dvůr, dotační příležitosti

Summary

This diploma thesis aims to acquaint its readers with the issues of the circular economy, its possibilities and ways of waste production prevention. The theoretical part of the thesis is focused on the characteristics of the circular economy, key concepts and legislation. The practical part of the work presents grant opportunities that can be used to support the construction of reuse centers. In the practical part, there is also a further analysis of the operated or planned reuse centres in the Czech Republic, alternatively, the thesis states the reasons why the individual municipalities decided not to operate the reuse centers. The thesis also includes graphs and a table that evaluate the attitudes of the addressed municipalities on this issue.

Keywords

reuse, center, recycle, waste collection point, grant opportunities

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Charakteristika oběhového hospodářství	2
2.1	Pojmy	3
2.2	Legislativa	3
2.3	Problematika oběhového hospodářství	5
3	Dotační příležitosti	10
3.1	Dotace z OPŽP na odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	11
3.2	Další dotační možnosti.....	18
4	Analýza ReUse center v České republice	19
4.1	Statutární města v ČR	25
4.2	Další obce v Moravskoslezském kraji	38
4.3	Ostatní obce v ČR.....	46
4.4	Zhodnocení.....	47
5	Závěr	48
6	Seznam použité literatury.....	50
7	Seznam použitých zkratk.....	59
8	Seznam obrázků.....	60
9	Seznam tabulek.....	61

1 ÚVOD

Téma diplomové práce jsem si vybral, neboť oběhové hospodářství je velké světové téma a představuje obrovskou příležitost nejen pro zlepšení životního prostředí, ale také pro vytvoření nového průmyslového odvětví. V Ostravě bylo navíc otevřeno reuse centrum, které mě uchvátilo nejen svým účelem, ale také designem. Zdá se, že i oběhové hospodářství můžeme veřejnosti nabízet „cool“ způsobem.

Cílem diplomové práce bude zhodnocení problematiky oběhového hospodářství neboli cirkulární ekonomiky v souvislosti s aktuálními novinkami týkající se tohoto tématu. Tento segment bude tvořit teoretickou část diplomové práce.

Součástí práce budou v praktické části zhodnoceny související dotační možnosti, které budou v období na přelomu let 2020/2021 možné čerpat z evropských fondů prostřednictvím státního Státního fondu životního prostředí, případně Agentury pro podnikání a inovace, regionálních zdrojů z rozpočtu Moravskoslezského kraje, potažmo také z komunálních zdrojů, a to z rozpočtů obcí.

Vlastní téma práce bude rozděleno do kapitol podle významu jednotlivých dotačních možností.

Obsahem této práce bude rovněž zhodnocení dosavadního provozu v září 2020 otevřeného prvního reuse centra na území Statutárního města Ostravy a dalších center na území České republiky. V práci se zaměřím jak na již provozovaná centra, tak i na ta, jejichž provoz je teprve ve stádiu plánování.

Dotazníkovým šetřením nejdříve oslovím všechna statutární města v České republice, dále všechny další obce v Moravskoslezském kraji a následně další města a organizace, o kterých se šetřením o reuse centrech dozvím, že centra provozují, nebo jsou minimálně ve stádiu úvahy o jejich zřízení.

2 CHARAKTERISTIKA OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

V průběhu vývoje naší civilizace se postupně zvyšovalo množství odpadů z výroby a spotřeby výrobků. Zejména v období průmyslového rozvoje přineslo s nástupem nových technologií vyšší produkce často velmi toxických odpadů. Ve společnosti léta převládal názor, že asimilační kapacita životního prostředí je neomezená a tak tento problém nebyl dlouho rozpoznán a řešen.

Od počátku průmyslové éry se pozornost společnosti zaměřila na výrobu, avšak zpracování odpadních materiálů se zanedbávalo. Byla tak vyrobena řada průmyslových chemických látek a výrobků, které následně nebylo možno environmentálně vhodnými způsoby odstranit. Zdroje naší Země však nejsou nevyčerpatelné. Není nadále možné využívat suroviny tak, že se výrobky po uplynutí doby jejich životnosti odstraňují, především skládkováním. (*Kuraš, 2014*)

Oběhové hospodářství je způsob výroby a spotřeby, který díky sdílení, pronajímání, opětovnému používání, opravování, repasování nebo recyklaci zhodnocuje již existující výrobky, suroviny a materiály. Díky tomu se prodlužuje životní cyklus produktů a minimalizuje odpad. Když už samotný výrobek nemůže být používán, využijí se suroviny a komponenty tak, aby z nich vznikla další hodnota pro ekonomiku.

Oběhové hospodářství je jinými slovy snaha posunout se od modelu vytěžit-vyrobít-použít-vyhodit k šetrnějšímu a efektivnějšímu zužitkování zdrojů. (*Hunteima, 2021*)

V roce 2009 světová poptávka po komoditách dosáhla 1,5 násobku množství, než je planeta schopna zajistit a obnovit udržitelným tempem. Současné modely spotřeby v kombinaci s předpokládaným růstem počtu obyvatel až na 10 miliard lidí do roku 2050 ukazují, že globální poptávka dosáhne trojnásobku udržitelné produkce naší planety. (*Rockstrom et al., 2009*)

Jen Evropa vyprodukuje 2,5 miliardy tun odpadu ročně, z čehož zhruba 50 % skončí ve spalovnách nebo na skládkách. Takto se navíc nenávratně připravujeme o vzácné materiály. Například na některých skládkách je dnes větší koncentrace zlata než ve zlatých dolech. Jedním z důvodů této situace je fakt, že většina materiálových toků má lineární povahu. Primární suroviny, jako je ropa, kovy či stromy jsou vytěženy, přeměněny

na produkty a na konci životního cyklu skončí na skládce nebo ve spalovně. Situaci neprospívá ani to, že 95 % produktů končí v koši po 6 měsících od jejich pořízení. (*Worldcounts, 2018*)

Příklady firem, které aplikují cirkulární principy ve svých procesech ukázaly, že kroky zaměřující se na materiálové úspory, opětovné použití, opravu a změnu ekodesignu výrobků mohou přinést i značné zisky. Například francouzskému výrobcí automobilů Renault se podařilo snížit spotřebu energie a vody o 85 % tím, že začal používat a opravovat staré automobilové díly namísto toho, aby vyráběl nové. V důsledku úspor materiálu a energie se společnosti Renault podařilo svým zákazníkům nabídnout o 30-50 % levnější produkt stejné kvality. Cirkulární ekonomika přináší slibné výsledky i na makroekonomické úrovni. McKinsey & Company v roce 2015 odhadli, že díky aplikaci principů cirkulární ekonomiky by se Evropská unie, historicky závislá na dovozu surovin z celého světa, mohla nejen vypořádat se svými environmentálními a společenskými problémy, ale do roku 2030 ušetřit 1,8 bilionu EUR. (*McKisney & Company, 2015*)

2.1 Pojmy

V problematice oběhového hospodářství se již ustálilo několik pojmů převzatých z angličtiny. Jedná se zejména o „reduce – omezuj“, „refuse – odmítej“, „reuse – znovu využij“, „repair – opravuj“. Dále se setkáváme s pojmy „upcyclace“ – tedy přetvoř na nové, ještě lepší a „recyklace“ – tedy znovu využij pomocí znovuzpracování materiálu z odpadu.

2.2 Legislativa

Politika odpadového hospodářství prošla během posledních let značnými změnami, v důsledku toho byl v roce 2020 Vládou České republiky přijat nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb.

Dalším dokumentem podstatným pro fungování odpadového hospodářství je Nařízení vlády č. 352/2014 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky

pro období 2015 – 2024. Každý tok odpadů vyžaduje v důsledku svých osobitých vlastností a různému riziku na životní prostředí specifické nakládání. Cíle pro nakládání s odpady jsou vymezeny v tomto Plánu. POH České republiky je nástroj pro řízení odpadového hospodářství a realizaci jeho dlouhodobé strategie v České republice. Hlavními cíly této strategie jsou:

- předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů,
- minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí,
- udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“,
- maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. (NV 352/2014 Sb).

2.2.1 Vymezení vybraných pojmů dle zákona č. 541/2020 Sb.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

1. *Předcházením vzniku odpadu opatření přijatá předtím, než se movitá věc stane odpadem, která omezují nepříznivé dopady vzniklého odpadu na životní prostředí a zdraví lidí, omezují obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích nebo omezují množství odpadu, a to i prostřednictvím opětovného použití výrobků nebo jejich částí k původnímu účelu nebo prodloužením životnosti výrobků.*
2. *Opětovným použitím postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny.*
(Zákon č. 541/2020 Sb., 2020)

V současnosti tak naše legislativa celkově odpovídá stávajícím nárokům evropských právních předpisů.

2.3 Problematika oběhového hospodářství

Předcházení či prevence vzniku odpadů (dále také „PVO“) souvisí s odpadovou politikou a je v právním systému zařazena právě pod odpadovou legislativu, respektive je pevnou součástí legislativy podporující oběhové hospodářství. Oblast PVO je propojena i s dalšími oblastmi (výroba, distribuce, užití, ...) a je tedy nutné aplikovat při realizaci opatření co možná nejkomplexnější přístup. Hledaná řešení by měla být celkově přínosná a neměla by přenášet problémy v prostoru, v čase či do jiné oblasti (např. vliv na zdraví obyvatel, vliv na životní prostředí v podobě znečištění ovzduší, odpadních vod aj.). (MŽP ČR, 2020)

Z globálního pohledu by primárním cílem PVO měla být snaha o snížení spotřeby materiálů a surovin včetně škodlivých látek na vstupu a až sekundárním cílem omezení vzniku odpadu v rámci dalších fází životního cyklu výrobku.

PVO je součástí celospolečenské diskuse a hledání nových udržitelnějších a zodpovědnějších přístupů, které by měly být mimo jiné významně šetrnější k nakládání se surovinami či zdroji.

Téma PVO je proto obsaženo v zastřešujících politikách či strategiích dotýkajících se udržitelného rozvoje. Oblast PVO je součástí 17 Cílů udržitelného rozvoje, které byly schváleny v roce 2015 summitem OSN v New Yorku v dokumentu nazvaném Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 a které představují program rozvoje na následujících 15 let. Na formulaci těchto cílů se podílely všechny členské státy OSN, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů. Jsou tedy globálními výzvami pro všechny z nás. (Cíle udržitelného rozvoje OSN, 2015)

V souvislosti s účinností využívání zdrojů a snižováním energetické a surovinové závislosti se v EU do pozornosti dostává téma oběhového hospodářství. Jde o systém výroby a spotřeby, ve kterém je co nejdéle uchovávána přidaná hodnota produktů při současném snižování objemu odpadu a negativních dopadů na životní prostředí. Po dosáhnutí konce životnosti se produkt v oběhovém hospodářství ponechá v systému jako zdroj, aby mohl být opakovaně využit ve výrobě a vytvářet tak i nadále určitou hodnotu.

Oběhové hospodářství, nebo takzvaná cirkulární ekonomika je strategií udržitelného rozvoje, která vytváří funkční vztahy mezi přírodou a lidskou společností. Koncept oběhového hospodářství je založen na úspoře energie a materiálů a také na efektivním využívání přírodních zdrojů. Hlavní myšlenkou, kterou můžeme vidět na obrázku č. 1, je možnost znovu zapojení všech produktových a materiálových toků po jejich použití opětovně do cyklu, kde se stávají opět zdroji pro nové produkty a služby.

Obrázek 1: Systém oběhového hospodářství (Růžička a Dobeš, 2015)

Oběhové hospodářství tedy můžeme rozdělit do pěti fází životního cyklu výrobku. První fází je výroba, v rámci které je cílem Evropská komise (dále jen „EK“) podpořit opravitelnost, trvanlivost, rozšiřitelnost a recyklovatelnost produktů pomocí zavedení požadavků na výrobek v oběhovém hospodářství. EK chce také posoudit možnosti a dopady více soudržného politického rámce v oblasti výrobků.

V druhé fázi životního cyklu, ve spotřebě, bude EK usilovat o intenzivnější prosazování záruk hmotného zboží, EK má v plánu v rámci programu Horizont 2020 připravit nezávislý testovací program pro identifikaci problémů týkajících se možného zastarávání výrobků.

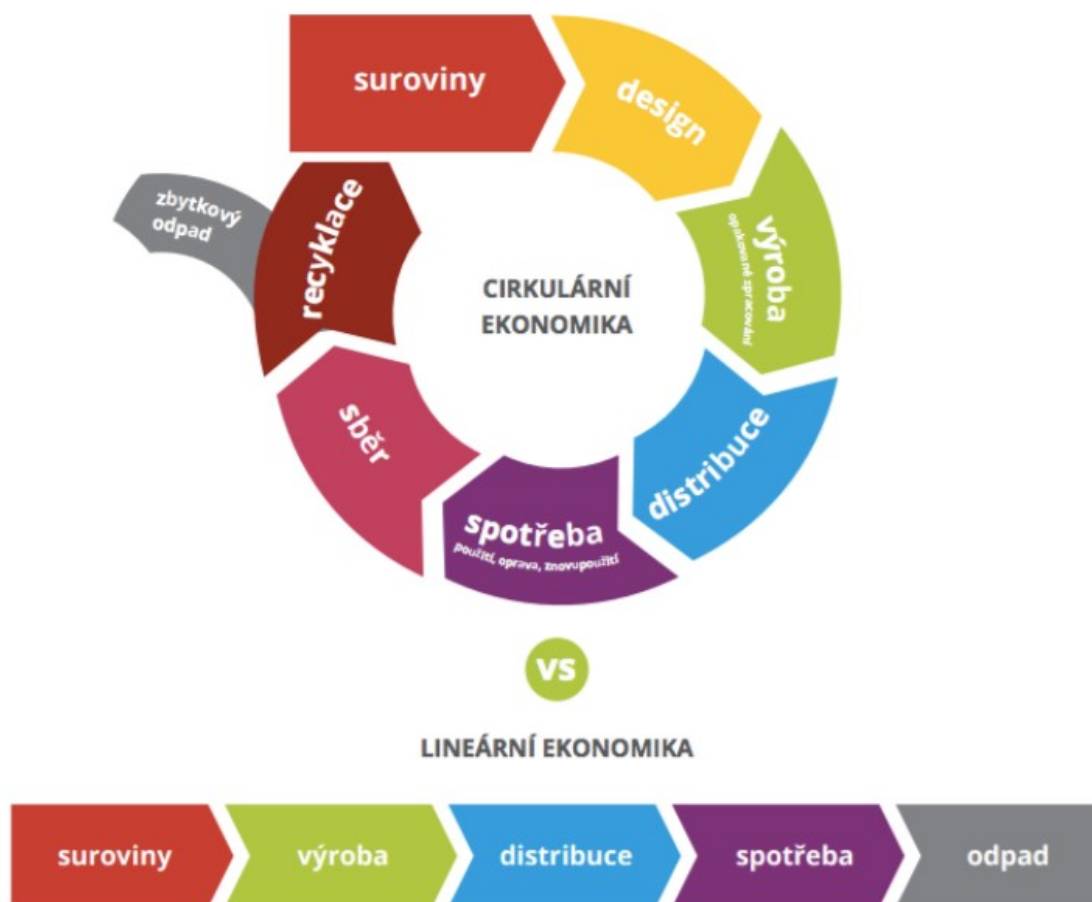
V rámci třetí fáze životního cyklu výrobků, tedy nakládání s odpady, jsou navrhována opatření, týkající se mimo jiné dlouhodobého zvýšení recyklace komunálního odpadu, snížení míry skládkování a zlepšení systému nakládání s odpady.

Čtvrtá a pátá fáze zahrnují proces zpracování a využití druhotných materiálů. V rámci těchto fází se EK chystá navrhnout revidované nařízení o hnojivech, vytvořit opatření k usnadnění opětovaného využití vody a nadále rozvíjet nově vytvořený informační systém o surovinách. Akční plán Evropské unie pro oběhové hospodářství navrhuje komplexní závazky týkající se ekodesignu, rozvoj strategických přístupů pro plasty a chemikálie, rozsáhlou iniciativu na financování inovačních projektů v rámci výzkumného programu EU Horizont 2020 a obsahuje opatření týkající se prioritních oblastí, jako jsou plasty, potravinový odpad, stavebnictví, kritické suroviny, průmyslový a důlní odpad, spotřeba a zadávání veřejných zakázek.

Dokonalým uzavřením toků materiálů by se změnil stávající lineární systém (původně označováno jako „take – make – use – dispose“), kde je velké množství produktů po skončení jejich životnosti spáleno nebo skládkováno. Tento princip můžeme vidět na obrázku č. 2. Na němž je z výrazné většiny založena současná ekonomika, čímž je vytvářen velký tlak na dostupnost přírodních zdrojů planety, které se však postupně ztenčují. Ceny těchto přírodních zdrojů tak kontinuálně rostou a zvyšují náklady jak výrobním podnikům, tak i poskytovatelům služeb. Z makroekonomického hlediska lineární model hospodářství zvyšuje závislost na dovozu surovin a z dlouhodobého pohledu se ukazuje jako neudržitelný. Tento systém vyžaduje přechod na cirkulární (oběhový) model, jehož koncepce umožňuje obnovu a snaží se minimalizovat využívání přírodních zdrojů. Zatímco náhrada primárních materiálů sekundárními nabízí jisté východisko, recyklace nepředstavuje konečné a zároveň atraktivní řešení. Její procesy jsou energeticky náročné a obecně představují jistou degradaci materiálů. To vše vede k zvyšování poptávky po původních materiálech. Cirkulární ekonomika vede za hranice recyklace,

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

protože je založená na obnovujícím se průmyslovém systému vedoucím k obecnému zániku odpadu jako takového. (Růžička a Beneš, 2015)

Obrázek 2: Srovnání cirkulární a lineární ekonomiky (*incien.org*)

2.3.1 Možné způsoby podpory oběhového hospodářství

Mezi nástroje cirkulární ekonomiky můžeme zařadit například provozování potravinových bank, systému door to door, swapování nebo reuse centra.

Potravinové banky

Účelem potravinových bank je pomáhat člověku, aby se mohl najíst v duchu sdílení, a současně bojovat proti plýtvání. Tímto chtějí zamezit podvýživu nebo špatnou výživu. Potravinové banky shromažďují zdarma potraviny, skladují a rozdělují je humanitárním nebo charitativním organizacím, aby pomáhaly člověku se najíst. Mezi cíle potravinových bank patří boj proti plýtvání potravinami, dělení se o potraviny s těmi, kteří mají hlad a obnovovat solidaritu mezi lidmi. (*Potravinovebanky.cz, 2021*)

Systém door to door

Město či obec může svým občanům nabídnout možnost vypůjčit si zdarma či za poplatek samostatné nádoby na papír, plast nebo bioodpad. Ty pak pravidelně, dle rozpisu, sváží svozová firma, se kterou má obec smlouvu. Sběr odpadů door to door je pohodlnější a snazší zvláště pak pro starší a nepohyblivé spoluobčany. (*Choutka, 2020*)

Swap nebo komunitní výměna mezi dvěma lidmi

Pojem swap pochází z anglického jazyka a v českém prostředí se ujmul pro označení výměny mezi dvěma lidmi, ať už výměny věcí, které jeden již nevyužije a druhému mohou posloužit, nebo oblečení, doplňků do domácnosti, knih, kyttek, domácích přebytků atd. Swap představuje alternativu k nákupům nových věcí, a tudíž podporuje filozofii udržitelného životního stylu a neplýtvání. (*Poubová, 2016*)

Reuse centra

Reuse centrum je místo, kde je možné za symbolickou cenu (nebo i zdarma) zakoupit funkční předměty, které by jinak byly nenávratně ztraceny. Nebo je tam odevzdat. Na tato centra se budu zaměřovat ve své práci.

3 DOTAČNÍ PŘÍLEŽITOSTI

V rámci průzkumu, kdo aktuálně poskytuje dotační příležitosti k oběhovému hospodářství jsem oslovil Statutární město Ostravu, Moravskoslezský kraj, státní Agenturu podporu inovací a Ministerstvo životního prostředí. Všichni, až na MŽP, mi shodně odpověděli, že k tomuto tématu aktuálně dotační program vyhlášen nemají.

Podpora na prevenci vzniku odpadů a například materiálové a energetické využití odpadů je v kompetenci Ministerstva životního prostředí poskytována v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) 2014 - 2020, konkrétně prioritní osy 3 (<https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=125>). Komplexní informace o podmínkách poskytnutí podpory jsou v dokumentu zvaném Pravidla pro žadatele a příjemce podpory zveřejněném na webové stránce (<https://www.opzp.cz/dokumenty/detail/?id=674>). Na obecné webové stránce www.opzp.cz jsou pak také zveřejněny například stav čerpání a seznamy konkrétních schválených projektů.

Program OPŽP 2014 - 2020 se však již nyní blíží ke svému konci, prostředky v prioritní ose 3 jsou již téměř vyčerpány a nyní se intenzivně pracuje na přípravě nového programového období OPŽP 2021 - 2027. Lze předpokládat, že podporovaná opatření v oblasti oběhového hospodářství budou obdobná jako v současném dobíhajícím období, plánujeme ale také několik novinek. Konkrétní podoba však zatím není ve fázi finální podoby. (*Špringar, 2021*)

Aktuálně dobíhá poslední výzva č. 153, která je ale zaměřena na podporu rozvoje infrastruktury potravinových bank. Podpora REUSE byla v rámci výzvy č. 122, která byla vypsaná minulý rok. Další výzvy na podporu prevence už budou z nového operačního období, na Ministerstvu životního prostředí odhadují, na začátku roku 2022. (*Kotrč, 2021*)

Ve své práci se tedy zaměřím na výzvu č. 122 prioritní osy 3, tedy Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika. Jeho specifický cíl je prevence vzniku odpadů. Mezi hlavní cíle následně patří snížení množství odpadů z výroby, příprava výrobků na konci své životnosti pro opětovné použití a podpora zavádění tzv. systému door-to-door.

S ohledem na novou legislativu v oblasti životního prostředí, zejména omezení skládkování komunálních odpadů, ale i zvýšení cen svozu a likvidace komunálních odpadů se obce a menší města zamýšlejí nad přechodem k systému tzv. door to door, kdy má každá nemovitost možnost třídit odpad samostatně, a to do nádob či pytlů. Cílem je získat kvalitnější vytríděný odpad a zvýšit jeho objem. Zároveň by mělo dojít i ke snížení produkce směsného komunálního odpadu. Proti tomu jde však realita dnešních dní a to, že pro takové množství vytríděného odpadu není často využití a celý proces se stává drahou odbočkou obecního sběru, svozu a likvidace odpadů. (Janoušek, 2021)

3.1 Dotace z OPŽP na odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

3.1.1 Obsah 122. výzvy Ministerstva životního prostředí

Žádost bylo možné podat elektronicky prostřednictvím portálu IS KP14+ včetně všech požadovaných příloh definovaných v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014 – 2020 od prvního dne lhůty stanovené pro příjem žádostí, tedy od 1. dubna 2020 9:00 hodin.

V případě, že to povaha projektu vyžadovala a žadatel nemohl prostřednictvím IS KP14+ dodat všechny relevantní přílohy, předložil je na místně příslušné krajské pracoviště SFŽP ČR v tištěné podobě (v případě, že byl podklad většího formátu než A3) nebo na elektronickém nosiči (pouze pokud byl podklad kapacitně příliš velký pro nahrání do IS KP14+). Jestliže povinnou přílohou žádosti byla projektová dokumentace v úrovni pro stavební povolení nebo vyšším stupni včetně položkového rozpočtu, byl žadatel povinen předložit tuto přílohu vždy v tištěné podobě.

Výzva se vztahovala na individuální projekty jejichž celkové způsobilé výdaje byly do 50 mil. EUR včetně DPH. Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činila 500 tis. Kč (bez DPH).

Výzva byla kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty byla vyhlášena ve výši 250 mil. Kč.

Alokace byla dále rozdělena takto:

Alokace u typového projektu na předcházení vzniku biologicky rozložitelných komunálních odpadů prostřednictvím domácích kompostérů byla vyhlášena ve výši 50 mil. Kč.

Alokace u ostatních typových projektů byla vyhlášena ve výši 200 mil. Kč.

Popis podporovaných aktivit:

- Podporovaná aktivita 3.1.1: Předcházení vzniku komunálních odpadů
- Podporovaná aktivita 3.1.2: Předcházení vzniku průmyslových odpadů

Reuse centra byly podporovány v rámci aktivity 3.1.1 mezi které patřilo:

1. Předcházení vzniku biologicky rozložitelných komunálních odpadů prostřednictvím domácích kompostérů pro občany (nikoliv kompostéry na veřejnou zeleň). V rámci výzvy nebylo možné podpořit výstavbu či dovybavení komunitní kompostárny. V rámci projektu nebylo možné pořídit svozový prostředek ani manipulační techniku. Vztahoval se pouze na biologicky rozložitelné materiály rostlinného původu (v rámci hodnotících kritérií bylo uvažováno jako 1 složka). V rámci projektu bylo možné pořídit štěpkovač přiměřeného výkonu, který bude používán pouze v souvislosti s předmětem projektu. Štěpkovač nesměl být hlavním předmětem projektu, ale pouze doplňkovým zařízením, které nevytváří vlastní kapacitu. Náklady na pořízení štěpkovače nesměl přesáhnout 100 % ostatních přímých realizačních nákladů.
2. Předcházení vzniku textilního a oděvního odpadu, a to prostřednictvím rozšíření/vybudování sběrné sítě kontejnerů. V rámci projektu bylo možné sbírat použité oblečení (např. kabáty, kusy spodního a svrchního oblečení, páry bot), použité textilní výrobky (např. deky, závěsy, povlečení), hračky a knihy. V rámci hodnotících

kritérií bylo uvažováno jako jedna složka. V rámci projektu nebylo možné pořídit svozový prostředek ani manipulační techniku. Veškerý materiál, se kterým bylo v rámci projektu nakládáno, musel být od občanů přebírán bezúplatně.

3. Budování míst pro předcházení vzniku komunálních odpadů. Jednalo se o centra pro opětovné použití věcí nebo systémy opětovného použití výrobků, které byly napojeny na konkrétní obce. V rámci projektu nebylo možné pořídit svozový prostředek ani manipulační techniku. Cílem projektu bylo motivovat občany, aby darovali nepotřebné funkční věci ze svých domácností namísto jejich vyhození a zároveň podpořit zájem jiných občanů podobnou věc převzít a nadále využívat. Veškerý materiál, se kterým bylo v rámci projektu nakládáno, musel být od občanů přebírán bezúplatně
4. Vybudování/rozšíření infrastruktury projektů předcházení vzniku jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů, např.: jednorázové nápojové kelímky, jednorázové nádoby na potraviny (jednorázové krabičky, talíře, misky, tácky, jednorázové příbory atd.), jednorázové uzavíratelné nádoby na nápoje (jednorázové lahve atd.), případně další druhy jednorázového nádobí a obalů. V rámci tohoto typového projektu bylo podporováno pořízení opakovaně použitelného nádobí a obalů, infrastruktury pro jejich uskladnění a mytí a dalších zařízení vedoucích ke snížení produkce jednorázových obalů a nádobí. V rámci projektu nebylo možno podpořit žádné dopravní prostředky ani manipulační techniku. Součástí žádosti musel být jednoznačný výpočet, k jakému snížení množství produkováných odpadů díky projektu dojde a vysvětlení, které jednoznačně prokáže, v čem spočívá přínos pro životní prostředí.

Pro podporované aktivity 3.1.1 dále platilo, že:

- Nákladovost projektového záměru musí odpovídat charakteru předmětu a rozsahu projektu, cenám obvyklým v daném odvětví a místě realizace a dalším projektovým zásadám.

- U projektů předcházení vzniku komunálních odpadů je nutný souhlas obce, na jejímž katastru dochází k realizaci projektu.

Specifika výzvy:

V rámci této výzvy nebylo možné podpořit svozový, manipulační nebo energetický prostředek nákup traktoru nebo malotraktoru.

Oprávnění žadatelé:

Projekty předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů rostlinného původu prostřednictvím domácích kompostérů pro občany a projekty budování míst pro předcházení vzniku komunálních odpadů, tedy reuse centra, mohli předkládat pouze veřejné subjekty (kraje, obce, města, dobrovolné svazky obcí, městské části hl. města Prahy, příspěvkové organizace zřízené městy a ostatními veřejnoprávními subjekty, obchodní korporace vlastněné ze 100 % městy a ostatními veřejnoprávními subjekty).

Cílová území:

Území celé České republiky.

Časová omezení:

Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace operace (projektu) bylo stanoveno na 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Maximálně 85 % z celkových způsobilých výdajů.

Omezení v rámci výzvy:

Aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 40 bodů, v případě REUSE center minimálně 30 bodů a v případě předcházení vzniku jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů minimálně 20 bodů.

DPH projektu byla způsobilá pouze v případě, kdy si žadatel/příjemce nemohl nárokovat odpočet DPH na vstupu a zároveň při využívání spolufinancované infrastruktury příjemcem a/nebo třetí osobou v době realizace projektu a/nebo jeho udržitelnosti není vybírána DPH, a to jak v souvislosti s hlavními činnostmi na projektu, tak s činnostmi vedlejšími. Tuto skutečnost musel příjemce dotace doložit prostřednictvím čestného prohlášení, jehož formulář byl součástí příloh výzvy.

Pro konzultace se mohl žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum bylo 800 260 500, provoz běžel ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy mohli žadatelé také posílat na dotazy@sfzp.cz (122. výzva MŽP, 2020)

3.1.2 Hodnotící kritéria 122. výzvy

V rámci hodnocení byly projektům přiřazeny body dle následujících kritérií. Informace pro hodnocení vycházejí ze žádosti o podporu a jejích příloh. Maximální počet získaných bodů byl 100. Pokud projekt dosáhl přesně mezní hranice mezi body v rámci hodnotícího kritéria, dostal vždy to vyšší bodové hodnocení. Váhou byly náklady v Kč bez DPH. Pokud bylo v rámci projektu kombinováno několik podporovaných aktivit v rámci jednoho SC, byl pak projekt přeřazen do té aktivity, které se týkala převážná část projektu (stanoveno dle nákladů v Kč bez DPH).

Projekt musel získat minimálně 30 bodů. V případě zisku nižšího počtu bodů projekt nebyl schválen k financování.

Specifický cíl 3.1 Prevence vzniku odpadů

REUSE centra a Door to door systémy – Podporovaná aktivita 3.1.1: Předcházení vzniku komunálních odpadů.

1. Měrné finanční náklady na snížení množství produkováných odpadů. Jedná se o realizační náklady bez DPH vzhledem ke sníženému množství produkováných odpadů v Kč/t za rok:	Počet bodů
do 1 000 Kč/t za rok	50
od 1 000 do 3 000 Kč/t za rok	47
od 3 000 do 6 000 Kč/t za rok	44
od 6 000 do 9 000 Kč/t za rok	41
od 9 000 do 12 000 Kč/t za rok	38
od 12 000 do 15 000 Kč/t za rok	35
od 15 000 do 19 000 Kč/t za rok	32
od 19 000 do 23 000 Kč/t za rok	29
od 23 000 do 27 000 Kč/t za rok	26
od 27 000 do 31 000 Kč/t za rok	23
od 31 000 do 35 000 Kč/t za rok	20
od 35 000 do 39 000 Kč/t za rok	17
od 39 000 do 43 000 Kč/t za rok	14
od 43 000 do 47 000 Kč/t za rok	11
od 47 000 do 51 000 Kč/t za rok	8
od 51 000 do 55 000 Kč/t za rok	5
od 55 000 do 59 000 Kč/t za rok	2
od 59 000 do 70 000 Kč/t za rok	1
nad 70 000 Kč/t za rok	vyřazení

Tabulka 1: Hodnocení projektů dle nákladů na snížení produkováných odpadů
(Hodnotící kritéria, 2020)

2. Stavební připravenost projektu:	Počet bodů
Projekty se stavebním povolením, jiným dokladem umožňujícím zahájení stavebních prací nebo projekty bez vazby na stavební řízení včetně projektů na dodávky zařízení	10
Projekty s územním rozhodnutím	1

Tabulka 2: Hodnocení projektů dle stavební připravenosti (*Hodnotící kritéria, 2020*)

3. Projekt předcházení vzniku komunálních odpadů řeší (textil, biomasa, nábytek atd.):	Počet bodů
projekt řeší 4 a více složek	11
projekt řeší 3 složky	8
projekt řeší 2 složky	5
projekt řeší 1 složku	1

Tabulka 3: Hodnocení projektů dle předcházení vzniku KO (*Hodnotící kritéria, 2020*)

4. Kapacita projektu předcházení vzniku odpadů v tunách/rok (množství nevzniklých odpadů):	Počet bodů
nad 100 t/rok	20
od 50 do 100 t/rok	15
od 20 do 50 t/rok	10
od 10 do 20 t/rok	5
do 10 t/rok	1

Tabulka 4: Hodnocení projektů dle množství nevzniklých odpadů (*Hodnotící kritéria, 2020*)

5. Pořizovaná svozová vozidla s alternativním pohonem (CNG, LPG, elektro), (v případě, že předmětem projektu není svozové vozidlo, projekt získá v tomto kritériu 9 bodů)	Počet bodů
ANO	9
NE	1

Tabulka 5: Hodnocení projektů dle pořízení svozového vozidla (*Hodnotící kritéria, 2020*)

3.2 Další dotační možnosti

V rámci šetření jsem hledal dotační příležitosti na internetových stránkách Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostravy, zda v této chvíli nenabízí možnost skrze jejich vyhlášení programy podpory získat dotaci na podporu oběhového hospodářství, potažmo reuse centra. V lednu 2021 podobné programy podpory nenabízeli.

Kontaktoval jsem také společnost Realizace dotaci, s. r. o. se stejnou otázkou. Byl jsem odkázán na program Operačního programu Životní prostředí Státního fondu ŽP, který jsem popsal výše, případně uvedli možnosti obecních dotací. *(Sarčáková, 2020)*

Obrátil jsem se také na státní Agenturu pro podnikání a inovace. Bylo mi sděleno, že aktuálně ani v minulosti tato odvětví nepodporovali. *(Kubala, 2021)*

Během komunikace se zakladatelkou pražského reuse centra a sdílenou dílnou Zuzanou Kuberou jsem se dozvěděl, že dotaci čerpali nejen z OPŽP, ale také z grantového řízení Odboru životního prostředí pražského magistrátu, které se zaměřuje na podobné aktivity k ochraně prostředí v hlavním městě. Podporují neziskové organizace v rámci řádného i individuálního řízení. *(Kuberová, 2021)*

Více informací lze najít na jejich webových stránkách (https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/finance/dotace_a_granty/mestske_granty/zivotni_prostredi_a_energetika/index.html). Zde se můžeme dočíst, že projekt na podporu vzniku reuse center je zařazen do kategorie V. Specifické projekty. V této kategorii pak můžeme nalézt program číslo 3. Projekty z oblasti odpadového hospodářství přinášející netradiční formy řešení, případně nové pohledy na řešení situací v této oblasti. Jako příklad podporovaných projektů jsou zde právě uvedeny: projekty zaměřené na předcházení vzniku odpadů. Doručené žádosti budou zpracovány, posouzeny a do 31. 5. 2021 předloženy k projednání orgánem hl. m. Prahy. S úspěšnými žadateli o dotaci bude následně uzavřena dotační smlouva podle schváleného vzoru. *(Program pro rok 2021, 2021)*

Poslední možností podpory nabízí individuální dotace obcí a krajů, kde je však náročná obhajoba projektu a následné získání podpory ze stran obecních a krajských radních.

4 ANALÝZA REUSE CENTER V ČESKÉ REPUBLICE

V této kapitole se budu zabývat analýzou všech reuse center na území České republiky, od těch ve fázi přípravy, až po ty, které fungují již léta.

V prvním kvartále roku 2021 jsem oslovil 27 statutárních měst v České republice s primárním dotazem, zda dané město již provozuje reuse centrum či nikoliv. Dále jsem oslovil všech 294 dalších obcí v Moravskoslezském kraji. Součástí korespondence byl dotazník, který vypadal následovně:

Pokud reuse centrum ve Vašem městě již existuje:

1. Kdy se objevila první myšlenka centrum postavit?
2. Kdy jste poprvé otevřeli reuse centrum pro veřejnost?
3. Čerpali jste na realizaci projektu dotaci? Pokud ano, z jakých fondů?
4. Spolupracujete na provozu s nějakými firmami, např. regionálními?
5. Inspirovali jste se již fungujícím centrem? Případně kde?
6. Jakým způsobem se může věc dostat do reuse centra? Kdo věci selektuje? Např. mohou přímo občané přivést nevyužité věci do centra, nebo je musí přivést do sběrného dvora, kde pracovníci rozhodují "o osudu" daných věcí?
7. Jaký je rozsah cen prodávaných věcí v reuse centru?
8. Kam putuje výtěžek z prodaných věcí? Na provoz, dobročinné účely apod.?

Pokud reuse centrum neexistuje:

1. Proběhla již např. na zastupitelstvu tato myšlenka či obecná debata?
2. Z jakého důvodu jste se zatím nerozhodli tento projekt realizovat?
3. Jsou důvodem finanční prostředky? Pomohl by například vznik dotačního programu, který by pomohl s náklady?

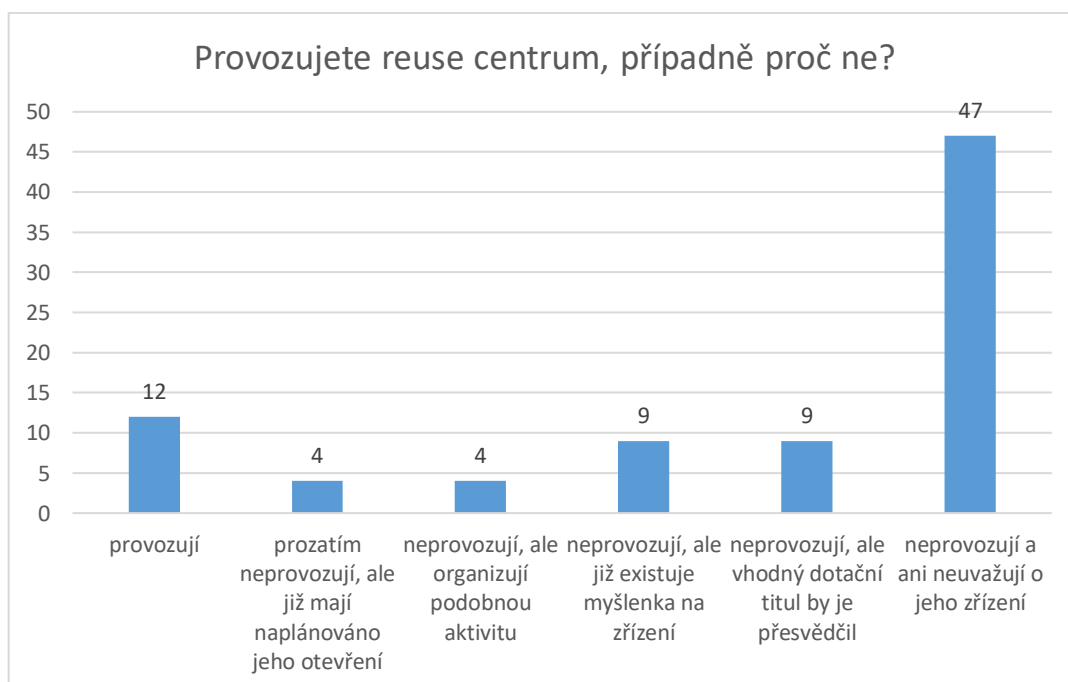
V závěru svého šetření jsem napsal 7 dalším obcím a subjektům v České republice, o kterých jsem se dočetl, že reuse centrum provozují nebo plánují jeho zřízení.

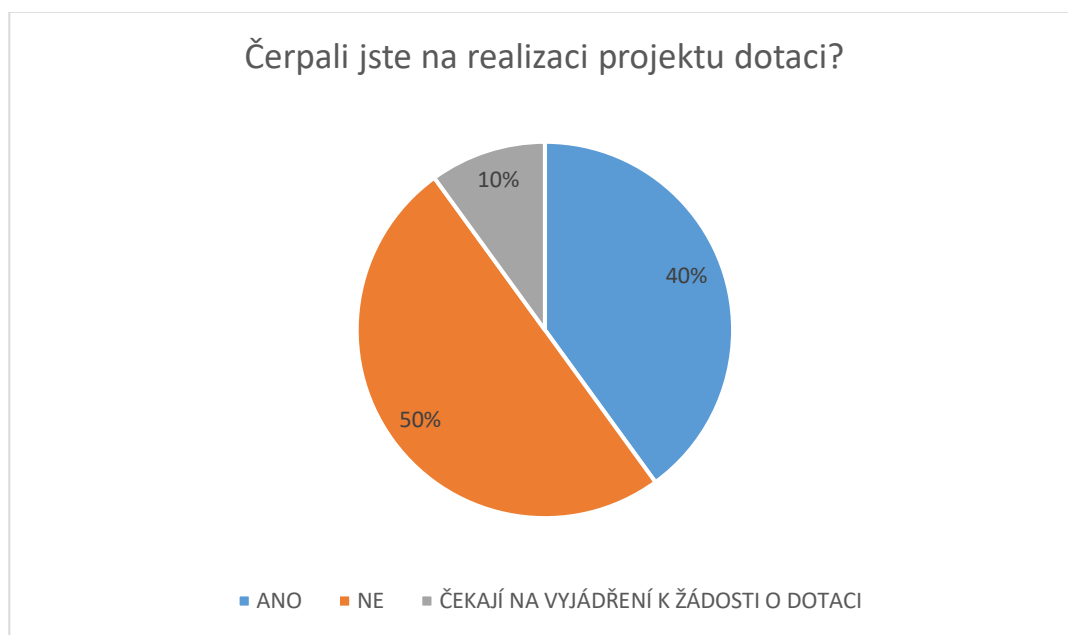
Z došlých odpovědí a zjištěných informací jsem vypracoval následující grafy:

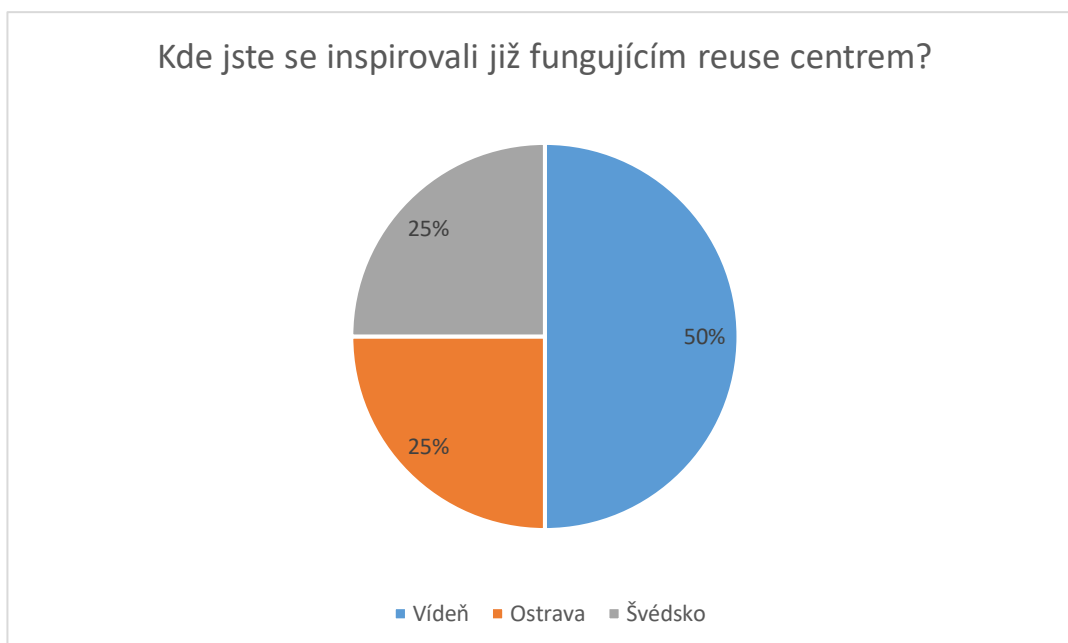
Obrázek 3: Graf zohledňující obce, které odpověděly a neodpověděly na dotazníkové šetření

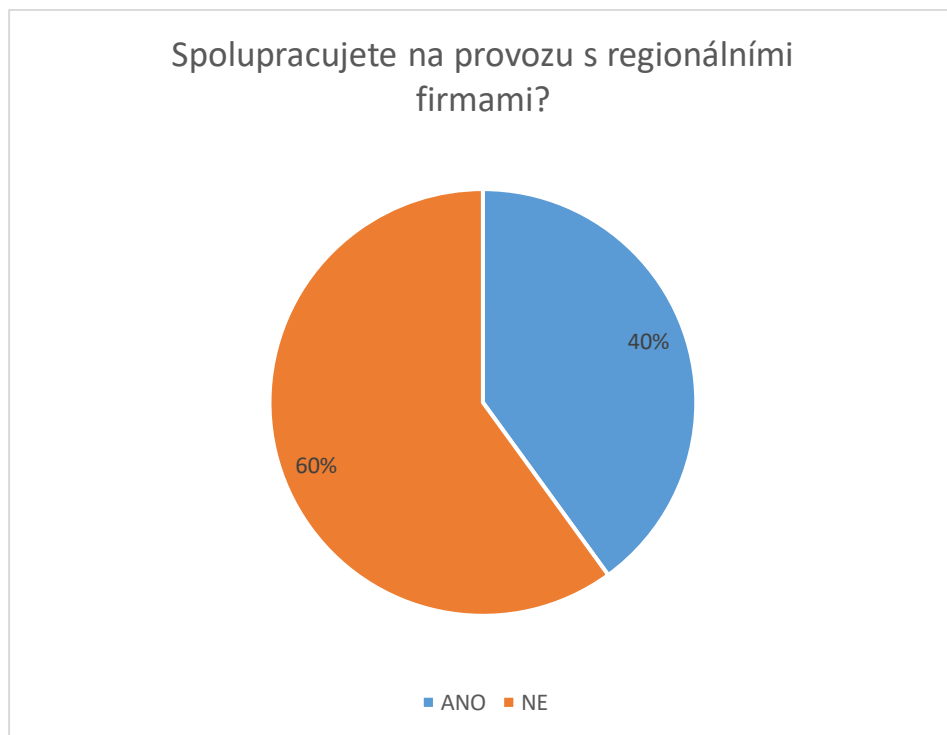
Obrázek 4: Graf zohledňující došlé odpovědi a zjištěné informace o provozu reuse center v ČR

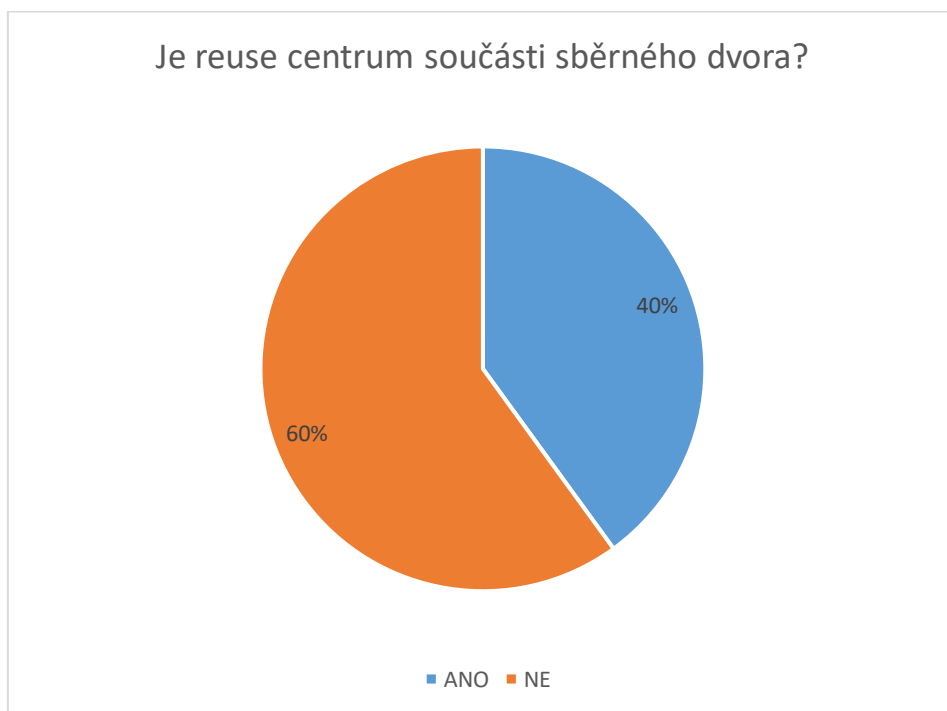
Obrázek 5: Graf zohledňující došlé odpovědi o čerpání dotace na vybudování reuse centra

Obrázek 6: Graf zohledňující došlé odpovědi o inspiraci již existujícím centrem

Obrázek 7: Graf zohledňující došlé odpovědi o spolupráci provozovatelů reuse center s regionálními firmami

Obrázek 8: Graf zohledňující došlé odpovědi, zda je reuse centrum součástí sběrného dvora

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

Obce a spolky, které reuse centra v ČR provozují:	Brno - <i>dotaci čerpali</i>
	Ostrava - <i>dotaci nečerpali</i>
	Příbor - <i>dotaci čerpali</i>
	Chelčice, okres Strakonice - <i>dotaci čerpali</i>
	Praha - Z pokoje do pokoje - Spojené hlavy, z. s. - <i>dotaci čerpali</i>
	Praha - Re-use dětských věcí na Praze 11 - <i>čekají na vyjádření k žádosti o dotaci</i>
	České Budějovice - <i>obec se nevyjádřila</i>
	Heřmanův Městec, okres Chrudim - <i>obec se nevyjádřila</i>
	Zábřeh na Moravě - <i>obec se nevyjádřila</i>
	Český Krumlov - <i>obec se nevyjádřila</i>
	Město Deštná, okres Jindřichův Hradec - <i>obec se nevyjádřila</i>
	Chrudim - <i>obec se nevyjádřila</i>

Tabulka 6: Obce a spolky, které reuse centra v ČR provozují

Obce, které reuse centra prozatím neprovozují, ale již mají naplánováno jeho otevření	Jablonec nad Nisou - <i>dotaci nečerpali</i>
	Teplice - <i>dotaci nečerpali</i>
	Nový Jičín - <i>dotaci nečerpali</i>
	Jihlava - <i>dotaci nečerpali</i>

Tabulka 7: Obce, které reuse centra prozatím neprovozují, ale již mají naplánováno jeho otevření

Obce, které reuse centra neprovozují, ale organizují podobnou aktivitu	Spálov
	Karlovy Vary
	Stěbořice
	Janovice

Tabulka 8: Obce, které reuse centra neprovozují, ale organizují podobnou aktivitu

Obce, které reuse centra neprovozují, ale již existuje myšlenka na zřízení	Plzeň
	Ústí nad Labem
	Hlučín
	Kateřinice
	Albrechtický
	Nižní Lhoty
	Trojanovice
	Orlová
	Pardubice

Tabulka 9: Obce, které reuse centra neprovozují, ale již existuje myšlenka na zřízení

Obce, které reuse centra neprovozují, ale vhodný dotační titul by je přesvědčil	Liberec
	Most
	Opava
	Vendryně
	Heřmanice u Oder
	Andělská Hora
	Brušperk
	Kopřivnice
	Zlín

Tabulka 10: Obce, které reuse centra neprovozují, ale vhodný dotační titul by je přesvědčil

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

Obce, které reuse centra neprovozují a ani o nich neuvažují:	Karviná
	Prostějov
	Dolní Životice
	Malenovice
	Kujavy
	Dětmarovice
	Olbramice
	Bílčice
	Jakubčovice nad Odrou
	Stonava
	Pustá Polom
	Střítež
	Bratřikovice
	Těrlicko
	Velká Polom
	Slatina
	Petrovice
	Slavkov
	Oldřšov
	Lichnov
	Nové Sedlice
	Pražmo
	Vělopolí
	Štěpánkovice
	Veřovice
	Hrádek
	Nové Heřminovy
	Melč
	Pržno
	Vrchy
	Mankovice
	Sedliště
	Bocanovice
	Dobroslavice
	Bystřice
	Český Těšín
	Krásná
	Odry
	Vratimov
	Budišov nad Budišovkou
	Křišťanovice
	Štramberk
	Markvartovice
	Mladá Boleslav
	Kravaře
	Velká Štáhle
	Frýdek-Místek

Tabulka 11: Obce, které reuse centra neprovozují a ani o nich neuvažují

4.1 Statutární města v ČR

4.1.1 Brno

Referentka odpadů odboru životního prostředí brněnského magistrátu Ing. Květoslava Houzarová odpověděla, že první myšlenka na otevření reuse centra v Brně se objevila již kolem roku 2015. Pro veřejnost bylo nakonec otevřeno 1. 6. 2016. Reuse centra jsou provozována přímo na 6 sběrných střediscích odpadů. Jedná se o buňky, do kterých je možné umístit nepotřebné předměty (drobný nábytek, zařízení a vybavení domácnosti, hračky, sportovní vybavení a další). Tyto předměty jsou pak nabízeny za symbolickou částku dál k využití. Dotaci ze SFŽP čerpala spol. SAKO Brno, a. s. na rozšíření míst, tj. nákup vhodných buněk a jejich dovybavení regály. Provoz sběrných středisek odpadů, tedy i reuse center městu zajišťuje spol. SAKO Brno, a. s., která se stará o celé odpadové hospodářství města Brna. Před otevřením reuse center se inspirovali v zahraničí, např. ve Vídni. Brno bylo prvním českým městem, kde se projekty vracení věcí zpět do života rozběhly.

Občané o projektu reuse většinou vědí, často už věc na sběrné středisko přinesou s tím, že mají zájem, aby se věc používala dál. Pokud o projektu někdo neví a donese věc, která by byla pro projekt vhodná, bývá obsluhou na tuto možnost upozorněn. Pak už záleží na něm, zda toho využije. Ceny věcí se většinou pohybují v desítkách, výjimečně ve stovkách korun. Ceník je orientační, o reálné ceně rozhoduje obsluha sběrného střediska. Výtěžek putuje do veřejné sbírky organizované Veřejnou zelení města Brna „KVĚTINY V BRNĚ“ na vybraných místech městské veřejné zeleně jsou vysazovány a udržovány okrasné květiny. Z výtěžku také podporují sociální bydlení. V těchto dnech se zpracovává záměr na vybudování samotného reuse centra, které by nebylo provozováno na sběrném středisku odpadů, ale v nebytových prostorách nově postaveného bytového domu. Věci by byly čištěny, opravovány a nabízeny k prodeji v reprezentativních prostorách. (Houzarová, 2021)

4.1.2 Frýdek-Místek

Vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství frýdecko-místeckého magistrátu uvedla, že město reuse centrum neprovozuje. *(Gilarová, 2021)*

Na první dotaz mně bylo oznámeno, že neposkytují informace prostřednictvím e-mailových dotazníků. Odpověď zaslali až na základě žádosti o informaci v režimu zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

4.1.3 Karlovy Vary

Referentka technického odboru Magistrátu města Karlovy Vary paní Kamila Brožíčková Lepíková reagovala, že v jejich městě prozatím žádné reuse centrum ani point neprovozují. Nicméně v současnosti je to jeden z bodů předcházení vzniku odpadů, který by v co nejbližší době rádi realizovali a budou o zřízení reuse centra v rámci jednoho z jejich sběrných dvorů v nejbližších měsících jednat právě s provozovatelem tohoto dvora. Vznik dotačního programu na zřízení a provoz tohoto centra by jistě uvítali. V Karlových Varech již po mnoho let funguje pravidelná nedělní burza, kterou považují za "jakousi" předchůdkyni plánů na realizaci projektu reuse centra. V případě zřízení takového centra teprve budou jednat, kam by byl případný výtěžek z prodeje poskytnut. *(Brožíčková Lepíková, 2021)*

4.1.4 Karviná

Z odboru komunálních služeb statutárního města Karviná reagovala paní Martina Klusová, která uvedla že ve městě dosud reuse centrum neexistuje. Neproběhla tam zatím ani veřejná debata na obecním zastupitelstvu. Důvodem proč se zatím nerozhodli tento projekt realizovat je nevyhovující prostor tamějšího sběrného dvora a celkové náklady spojené s vybudováním a následným provozováním centra, tedy finanční stránka města. Na dotaz, zda by jim pomohl vznik dotačního programu odpověděli: „Určitě jeden z důvodů by byla finanční stránka celého projektu, ale nejen ta. V případě realizace tohoto

projektu bychom určitě využili dotační program, ale zatím o reuse centru statutární město Karviná neuvažuje.“ (Klusová, 2021)

4.1.5 Jablonec nad Nisou

Vedoucí oddělení životního prostředí a státní památkové péče magistrátu města Jablonec nad Nisou Mgr. Jana Horčíčková uvedla, že zatím reuse centrum ve městě neprovozují. Nicméně zastupitelstvo se již touto otázkou zabývalo a zřízení reuse centra schválilo. Datum spuštění provozu je v současné době plánováno na 1. 1. 2022. Na vybudování nebudou čerpat dotaci. Financování bude zajištěno z vlastních zdrojů města. Provoz bude zajišťovat na základě smlouvy firma Severočeské komunální služby s.r.o., smlouva je již podepsaná. Provoz má být zahájen 1. 1. 2022. Firma poskytne část svých prostor na adrese Smetanova 91. (Horčíčková, 2021)

4.1.6 Jihlava

Z jihlavského magistrátu uvedla referentka odboru životního prostředí Mgr. Zuzana Krausová, že o zřízení centra uvažují již od roku 2018/2019, kdy zahájili osvětovou kampaň „Jihlava bez odpadu“ (<https://jihlava.cz/bezodpadu>). Prověřovali již různé možnosti, kde a kdo by centrum provozoval, co by to všechno obnášelo a jak jej provozovat pokud možno „co nejjednodušeji“ s nejmenší administrativní zátěží. Řešili také, zda bude centrum součástí sběrného dvora nebo zvolí rovnou cestu „bazárku“ v nebytových prostorech města. Ovšem tam narazili na více problémů v souvislosti s obsluhou, provozem a financováním. Za inspirací jeli do Brna, kde mají centrum poměrně dlouho v provozu a nakonec zvolili nejjednodušší cestu.

Vzhledem k tomu, že kampaň připravovali souběžně s běžnou dennodenní prací, nešlo to tak rychle, jak plánovali a zřízení centra se odkládalo i s ohledem na nesoulad se svozovou společností zřízenou městem Služby města Jihlavy, která bude centrum provozovat. Nakonec se podařilo a v tomto roce by mělo být menší reuse centrum otevřeno, uvidíme, jak bude fungovat. Centrum bude součástí sběrného dvora. Na realizaci projektu nebudou čerpat žádné dotace. O přijímaných odpadech bude rozhodovat obsluha

sběrného dvora, v provozním řádu centra je ale stanoven výčet věcí, které lze do centra odevzdat, jejich stav zhodnotí obsluha. Reuse centrum je sice součástí sběrného dvora, ale bude fungovat „samostatně“, neb se v něm nenakládá v odpadovém režimu dle zákona o odpadech. Věci nebudou prodávány, příjem i předání předmětů bude probíhat bezplatně. (Krausová, 2021)

4.1.7 Liberec

Referent odboru ekologie a veřejného prostoru z libereckého magistrátu Ing. Michal Vinař uvedl, že reuse centrum prozatím neprovozují, nicméně myšlenka tady už je zhruba od roku 2015 a mělo by být v provozu v souvislosti se záměrem vybudování nového sběrného dvora a kompostárny. Jejich výstavba se pozdržela a záměr byl přepracován, nyní se připravuje architektonická soutěž na stavbu. Jelikož se výstavba reuse centra začlenila do výstavby nového sběrného dvora, řeší se vše jako celek. O separátní výstavbě reuse centra se zatím neuvažuje. Finance budou hrát zajisté velkou roli a dotační program by velmi pomohl. Pokud však žádný k dispozici nebude, bude jej město financovat z vlastních zdrojů. (Vinař, 2021)

4.1.8 Mladá Boleslav

Referentka oddělení služeb odboru stavebního a rozvoje města mladoboleslavského magistrátu Ing. Alena Najberková uvedla, že reuse centrum ve městě neprovozují. Debata proběhla jen v rámci diskuse, jako samostatný bod jednání na zastupitelstvu danou věc neřešili. Ve městě není zájem tuto službu provádět. Důvodem nejsou ani finanční náklady projektu. (Najberková, 2021)

4.1.9 Most

Referent odboru životního prostředí a mimořádných událostí Magistrátu města Mostu Ing. Marek Radics uvedl, že reuse centrum město neprovozuje. Na zastupitelstvu se zatím o tomto tématu nehovořilo, proběhla však debata na úrovni s jejich svozovou společností

Technické služby města Most, a. s. Myšlenka byla, aby reuse centrum bylo součástí sběrného dvora, avšak stávající kapacita to neumožňuje. Pracují s myšlenkou na dotační titul na zkapacitnění sběrného dvora s následným případným spuštěním reuse centra. (Radics, 2021)

4.1.10 Opava

Referent oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady odboru životního prostředí opavského magistrátu Bc. Martin Škrabánek uvedl, že ve městě prozatím reuse centrum neprovozují. Úvahy na zřízení jsou, ale momentálně naráží na problémy. Hlavním důvodem jsou finance a nedostatečná kapacita současných sběrných dvorů. Konstatují, že vznik vhodného dotačního programu by určitě pomohl. (Škrabánek, 2021)

4.1.11 Ostrava

Vedoucí týmu CSR (*společenská odpovědnost firem*) a vedoucí útvaru propagace a ekologické výchovy společnosti OZO Ostrava, s.r.o. Mgr. Vladimíra Karasová uvedla, že první reuse centrum pro veřejnost v Ostravě bylo otevřeno v sobotu 19. září 2020 v areálu společnosti ve Slovenské ulici. První myšlenka v hlavě jednatele společnosti Ing. Karla Beldy zrála již řadu let. Samotná hrubá realizace započala až po dozrání této myšlenky a získání vhodného prostoru zhruba před dvěma lety. Na vybudování nebyly čerpány žádné dotace z města, kraje, ani z Evropských fondů. Společnost se řídí zásadou „na co si svou obchodní činností nevyděláme, to nebudujeme“.

Než se společnost OZO Ostrava pustila do budování reuse centra, vypravila se na zkušenou do Brna a do Vídně, kde už podobná centra byla v provozu. V Brně je reuse centrum rozděleno do několika menších, v rámci několika sběrných dvorů. Nejsou ale nikterak designově přitažlivá. Zástupci OZO Ostrava se rozhodli jít jinou cestou, k níž je inspirovala prohlídka vídeňského reuse centra, kde je zaujala především vysoká kultura prodeje. Společnost požádala o spolupráci designéra Radka Leskovjana, který jim pomohl s celkovou koncepcí a především designem výstavní a prodejní haly. Zvolili nakonec metodu třídění použitého zboží nikoliv podle typu vystavovaného zboží, nýbrž podle jejich

barevného provedení. A jak se ukázalo, udělali dobře. Hned od prvního dne centrum přilákalo davy návštěvníků. Lidé měli zájem o vše. Od nádobí, přes knížky, oblečení, kytary a další hudební nástroje, až po nábytek.

Obrázek 9: Reuse centrum Ostrava (*archiv autora*)

Ceny nabízeného zboží byly stanoveny v rozmezí od 20 Kč do 200 Kč. I přesto, že to jsou ceny více než symbolické, za první měsíc fungování Reuse centra Ostrava přibýlo v pokladně 112 tisíc korun. Tyto stržené peníze budou kompletně využity na výsadbu veřejné zeleně v Ostravě. Otevření a provoz Reuse centra Ostrava se tedy začal vyvíjet velmi slibně.

Barva označení	Cena
	10,00 Kč
	20,00 Kč
	50,00 Kč
	200,00 Kč

Obrázek 10: Rozsah a barevné rozlišení cen v ostravském reuse centru (*archiv autora*)

Doufáme, že potěšitelný zájem lidí nezastaví ani nucené uzavření v důsledku vládou stanovených opatření v rámci zastavení šíření koronaviru, které přišlo nedlouho po prvním měsíci provozu.

Samotnému prodeji darovaných věcí předchází pečlivý, několikastupňový, výběr. První fází je třídění v samotných sběrných dvorech, kde mohou občané odloženým věcem dát další šanci na jejich využití. Další fázi selekce provádějí zaměstnanci samotného reuse centra při dovozu jednotlivých kontejnerů se zbožím. Ti mohou po pečlivém uvážení, například z důvodu poškození, předměty vyřazovat a „prohlásit“ je za odpad. Třetí fází třídění je pak případný dlouhodobý nezájem ze strany zákazníků, tedy neochota zboží koupit.

Obrázek 11: Zboží v hodnotě 50 Kč (*archiv autora*)

Společnost OZO Ostrava na provozu reuse centra aktuálně spolupracuje se čtyřmi regionálními firmami a jedním blízkým městem. Se švédskou společností IKEA, která však v Ostravě má svou prodejnu i sklad, spočívá spolupráce v tom, že IKEA poskytne Reuse centru Ostrava zbytky zboží, které již vyřazuje z prodeje, a dále věci, které byly součástí výzdoby, při obměně prezentačních prostor v obchodním domě. OZO Ostrava jim za to poskytuje jeden ze 4 výstavních boxů v reuse centru. Společnost Vestibul Interier v jednom z výstavních boxů prezentuje svou činnost v oblasti renovace starého nábytku. Další firmou je TOOP Design. Spolupráce spočívá ve výzdobě jednoho z výstavních boxů, výrobě sedacích vaků pro reuse centrum a prezentaci činnosti na poli upcyklované módy (proces upcyclace je popsán výše v textu) a bytových doplňků. Společnost Recyklátor/Petra Nedbálková je organizace, která jako první uskutečnila v prostorách veřejné dílny reuse centra workshop. Ten měl téma: Jak vyrobit polštáře ze starých pánských košilí. Ve městě Bílovec pak probíhá sběr darovaných předmětů pro Reuse

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

centrum Ostrava. V plánu jsou i další partnerské workshopy pro veřejnost, ale epidemická situace zatím nedovolila jejich uskutečnění (Koiria Kissa, Swap dětského oblečení...)

Obrázek 12: Výstavní box společnosti IKEA (archiv autora)

Vybrané peníze za prodané předměty věnuje společnost OZO Ostrava na veřejnou sbírku „Veřejná zeleň v Ostravě“, tedy zakládání květinových záhonů na vybraných pozemcích ve vlastnictví Statutárního města Ostravy.

V únoru 2021 byly navíc pro sběrné dvory v Ostravě-Radvanicích, Třebovicích, Staré Bělé a Slezské Ostravě pořízeny čtyři kryté boxy na uložení zejména nábytku, aby se i v případě nepříznivých klimatických podmínek darované předměty dostaly do reuse centra v zachovalém stavu. (Karasová, 2021)

4.1.12 Pardubice

Vedoucí odboru životní prostředí pardubického magistrátu Ing Miroslav Míča uvedl, že reuse centrum ve městě neprovozují. O jeho zřízení na odboru životního prostředí však společně s městskou akciovou společností Služby města Pardubice, která zajišťuje odpadové hospodářství města, dlouhou dobu diskutují. V orgánech města (komise ŽP, rada, zastupitelstvo) nebyla tato problematika oficiálně projednávána.

V minulosti na separačním dvoře nechávali stranou nábytek, ze kterého si Charita Pardubice brala ještě upotřebitelné kusy, zbylý nábytek byl teprve potom zaveden do evidence odpadů. Z kapacitních a provozních důvodů byla tato služba zrušena.

Ani nový zákon o odpadech však zcela neupravil legislativní rámec. Netroufnou si dávat do oběhu např. elektrospotřebiče, které neprošly revizí. Ty zvyšují provozní náklady centra. „Opětovně využití věci“ nelze započítat do množství vyseparovaného odpadu, protože nebyl zaveden do evidence.

Při výstavbě nového separačního dvora Na Staré poště bylo s reuse centrem počítáno, prostory jsou připravené. Aktuálně je příprava projektu pozdržena komplikacemi souvisejícími s opatřeními proti nemoci Covid-19 a také nově definovaným procesem schvalování vyplývajícím z nového zákona o odpadech. *(Míča, 2021)*

4.1.13 Plzeň

Vedoucí odboru životního prostředí Magistrátu města Plzně Ing. Dagmar Svobodová Kaiferová uvedla, že zatím existuje pouze myšlenka na zřízení reuse centra. Avšak kvůli této době není prostor na její realizaci. *(Svobodová Kaiferová, 2021)*

4.1.14 Praha

V hlavním městě Praze fungují dvě reuse centra, obě jsou provozovány soukromými subjekty.

Reuse centrum „Z pokoje do pokoje“

Jedná se o soukromý neziskový projekt, který kombinuje reuse centrum se sdílenou dílnou a pořádá také kurzy pro veřejnost. Jejich cílem je zachraňovat starý nábytek a vracet jej zpět do koloběhu. Také se snaží lidem ukázat, že opravit si nábytek není vůbec těžké a zvládne to opravdu každý - o tom se můžeme přesvědčit na jejich kurzech renovace nábytku a na kurzech čalounění. Pro kutily, kteří se nemají kde realizovat, je tu dílna, kde si můžeme pronajmout místo u ponku a veškeré náčiní, které mají k dispozici. Dokonce je zde možnost zapůjčit si retro nábytek.

Myšlenka na realizaci tohoto projektu se zrodila při studijním pobytu ve Švédsku jedné ze zakladatelek v roce 2012. (Kuberová, 2021)

V roce 2018 švédská vláda zřídila zvláštní poradní skupinu, která pomáhá učinit z oběhového hospodářství klíčovou součást vládní politiky. (Hinde, 2020)

Ve Švédsku reuse centra běžně fungují v každém městě a jsou přirozenou alternativou k nakupování v nábytkových řetězcích. Tedy nejen studenti, ale také široká veřejnost a rodiny s dětmi nakupují z druhé ruky a také darují své věci do podobných organizací. Velkým zklamáním pak bylo, že v ČR podobná místa nenašli a v případě toho, že chtěli věci "poslat dál", neměli v ČR moc možností, jak toho docílit. První "pop up" (nápad) na zkoušku pak otevřeli v únoru 2016, od tohoto kroku ověřili koncept a zájem veřejnosti a hledali stálé prostory – ty objevili v magistrátním domě na Florenci a po nezbytné rekonstrukci otevřeli v září 2016.

Dotaci čerpali z Ministerstva životního prostředí (pro NNO) prostřednictvím SFŽP a Magistrátu hl. m. Prahy od odboru ochrany prostředí.

V začátku pomohla firma Makita s vybavením dílny a kontinuálně spolupracují s firmou Balakryl (nátěrové hmoty zdarma), mají také navázanou spolupráci na sběrných dvorech města Prahy (reuse points), kde mohou nábytek vybrat a odvézt.

V průměru dvakrát měsíčně jezdí na svozové dny do domácností k běžným občanům, kteří se ozvou s nabídkou nábytku. Selektace funguje na základě fotografií, které zasílají občané na e-mail. Bez fotografií nelze na svoz jet, protože věci se často ukážou jako příliš velké, rozbité nebo nevhodné k opravě. Akceptují i věci před opravou, protože dílna umožňuje práci se dřevěným nábytkem i čalouněním. Většina dřevěných kusů je

opravitelných, zatímco novodobý nábytek je málokdy možné zachránit z důvodu užitého materiálu – dřevotřísky. Je třeba znalost personálu, který vidí ve věcech potenciál.

Provozovatelé chtějí, aby v reuse centru mohl nakoupit každý, takže mají nábytek v různých cenových relacích. Ten, který opravou neprošel, je levnější, naopak opravené kusy reflektují čas a materiál strávený opravou, a jsou dražší. Některé kusy pak dělají i s vlastním designem jako inspiraci pro zákazníky, ty bývají dražší a pomáhají ekonomické udržitelnosti projektu. Je třeba si uvědomit, že jde o manuální, časově i materiálně náročnou práci a oprava je řemeslem, které je nutno ocenit a zaplatit.

Výtěžek z prodeje se reinvestuje do provozu reuse centra, nákladů na personál a také na nákup materiálu.

V tuto chvíli provozovatelé spoluzakládají Federaci nábytkových bank a reuse center ČR a snaží se motivovat další subjekty k realizaci reuse center v regionech. (Kuberová, 2021)

Reuse dětských věcí Praha 11

Zřizovatelem a provozovatelem tohoto reuse centra je soukromá osoba Eva Ptáčková, centrum původně vzniklo ze Skladu pro pěstouny pod zapsaným spolkem. První i druhý rok provozu byla poskytnuta dotace právě pro Sklad pro pěstouny, konkrétně na úhradu části základního nájmu. Nyní zažádali o dotaci na větší prostory pro reuse centrum, ale dotace dosud nebyla schválena. Pokaždé - i na reuse, i na Sklad pro pěstouny žádali na městské části Praha 11. Nyní je v Praze Skladů pro pěstouny více než 20, proto se od ledna změnili na reuse centrum dětských věcí a jsou tak otevřeni pro širokou veřejnost. (Ptáčková, 2021)

4.1.15 Prostějov

Vedoucí oddělení údržby majetku města odboru správy a údržby majetku města prostějovského magistrátu Ing. Jaroslav Chromek uvedl, že dosud reuse centrum neprovozují. Tuto problematiku dosud nikdo oficiálně neřešil. Pokud se nad případným

vznikem reuse centra budou zamýšlet, tak základní otázkou bude najít vhodný prostor – budovu v majetku města a následně náklady na jeho provozování, tedy vybudování prodejny a provozní náklady – voda, topení, mzdové náklady zaměstnanců a podobně. *(Chromek, 2021)*

4.1.16 Teplice

Vedoucí odboru životního prostředí teplického magistrátu Ing. Dagmar Teuschelová uvedla, že se první reuse centrum otevře za měsíc až měsíc a půl, tedy odhadem v polovině března 2021. Tento termín se však z důvodu pandemické situace odložil. První myšlenka proběhla na odboru životního prostředí zhruba před rokem, bylo s ní seznámeno vedení města a nyní jsou ve fázi „prvních kroků pilotního projektu“. Vzhledem k tomu, že na tomto projektu město kooperuje se svozovou společností, bude v rámci „pilotního programu“, zatím v menším rozsahu, umístěna „označená buňka“ na sběrném dvoře. Město na realizaci projektu nečerpalo žádné dotace. Na přípravách i budoucím provozu spolupracuje se smluvní svozovou společností Marius Pedersen. Aktuálně je představa o provozu taková, že lidé budou sami nosit či vozit předměty do sběrného dvora, potažmo reuse centra. Vše poté bude případným zákazníkům nabízeno bez úplatky, výtěžek tedy pravděpodobně nebude žádný. *(Teuschelová, 2021)*

4.1.17 Ústí nad Labem

Vedoucí odboru životního prostředí Magistrátu města Ústí nad Labem Ing. Simona Karpíšková napsala, že reuse centrum neprovozují. Debata ohledně možné realizace zatím probíhá interně, tedy bez projednávání v zastupitelstvu. Důvodem proč se zatím projekt nerozhodli realizovat jsou zejména důvody hygienické – častý výskyt štěnic a blech ve městě. Druhým důvodem je množství finančních prostředků, které musíte vynaložit na provozovaný prostor, obsluhu, energie a další služby. Peníze z dotací nejsou určeny na vlastní provoz, většinou jen na pořízení. *(Karpíšková, 2021)*

4.1.18 Zlín

Referentka odpadového hospodářství Magistrátu města Zlína Bc. Agáta Zajíčková uvedla, že vybudování reuse centra měli v plánu v rámci nového sběrného dvora (ale pro SD dotaci získat nelze), od investice se tak z finančních důvodů upustilo. Nemají vhodnou nemovitost (na současných SD není prostor). Občané Zlína, dle slov tamější referentky, nejsou schopni dopravit komodity vhodné pro ReUse ani do sběrného dvora, mají na území města četné černé skládky okolo kontejnerů. Proto je velmi malá pravděpodobnost, že „neporušený“ nábytek a jiné věci budou občané dovážet na takovéto místo. S reuse centrem je spojen velmi nákladný provoz – nutné skladování, opravy, administrace (dotace je jen na zbudování), z jejich pohledu je nejefektivnější podpora procesu „nabízím co mám za odvoz“, kdy nejsou vícenáklady (především s úschovou) a nedochází k další zbytečné přepravě (prostý kontakt vyhazující – zájemce) proto nám aktuálně dává větší smysl využívat dostupné aplikace a „bazarové“ weby. (Zajíčková, 2021)

4.2 Další obce v Moravskoslezském kraji

4.2.1 Obce MSK, které reuse centrum provozují

Příbor

Vedoucí odboru životního prostředí, dotací a veřejných zakázek městského úřadu Příbor Ing. Jaroslav Venzara uvedl, že první myšlenka zřídit reuse centrum se objevila v roce 2017. Stavba centra byla dokončena na začátku roku 2021, otevření pro veřejnost je plánováno na duben 2021. Reuse centrum je od dubna skutečně, i přes vládní omezení obchodu a služeb v důsledku zastavení šíření koronaviru, otevřeno ve zkušebním provozu. Protože byla celá akce spolufinancována z dotačního programu OPŽP, je předpokládáno zahájení ostrého provozu na podzim tohoto roku, případně od 1. 1. 2022. O přesném termínu bude rozhodnuto v součinnosti s poskytovatelem dotace. Dotaci na zřízení čerpali ve výši 80 %. Konečné náklady na vybudování reuse centra byly ve výši cca 6 milionů korun. Provoz centra budou zajišťovat Technické služby města Příbora, p. o. Inspirovat se

nechali například v Ostravě. Reuse centrum a sběrný dvůr jsou součástí jednoho nově vybudovaného areálu. O zařazení konkrétní věci do reuse centra bude rozhodovat obsluha, samozřejmě, že v zájmu všech je, aby co největší počet věcí šel přes centrum a nikoliv sběrný dvůr. Na druhou stranu věci zařazené do reuse centra musí splňovat určité podmínky (funkční, hygienické, apod.) Návrh ceníku nabízených věcí je od 10 Kč do 200 Kč. Z výtěžku by měla být hrazena část provozních nákladů reuse centra. V plánu je také zprovoznění mobilní aplikace. Veškeré věci v reuse centru budou obsluhou foceny a nahrávány online do aplikace. Lidé pak budou mít možnost si danou věc zarezervovat až na pět dní a během této doby vyzvednout. (Venzara, 2021)

4.2.2 Obce MSK, které reuse centrum prozatím neprovozují, ale již mají naplánováno jeho otevření

Nový Jičín

Referentka oddělení odpadů, ochrany ovzduší a zemědělského půdního fondu města Nový Jičín Ing. Markéta Servátková uvedla, že zatím reuse centrum otevřeno nemají. Výhledově odhadují, že bude centrum v provozu od prvního kvartálu roku 2022. V důsledku aktuálního omezování rozpočtu ještě může být termín otevření pro veřejnost ohrožen. Dotace na budování žádné čerpat nebudou. V této chvíli jsou ve fázi plánování. Již našli místo a čekají na zpracování kalkulace nákladů, která půjde na vedení města ke schválení. (Servátková, 2021)

4.2.3 Obce MSK, které reuse centrum neprovozují, ale organizují obdobnou aktivitu

Spálov

Starostka městyse Spálov Ludmila Sucháčková napsala, že obec reuse centrum neprovozuje, v zastupitelstvu zatím žádná debata o jeho zřízení neproběhla. Jsou malá obec, neprovozují ani sběrný dvůr. V obci však jednou ročně probíhá několikadenní akce „Bleší trh - dejte věcem ještě šanci“, což by se také dalo nazvat malé reuse. (Sucháčková, 2021)

Stěbořice

Starosta obce Stěbořice Roman Falhar, DiS. uvedl, že reuse centrum sice neprovozují, zato je v obci „obecní dvůr“, kam lidé mohou odevzdat velkoobjemový odpad (nábytek, dveře, koberce a další nepotřebné předměty). Na rozdíl od jiných měst, kde si ze sběrných dvorů nelze odnést již odložené věci, zde ve Stěbořicích občanům umožňují přijít, vybrat si co potřebují a bezplatně si to odnést. Ať už se jedná o různé vybavení domácnosti, nebo předměty ke sběratelským účelům. (Falhar, 2021)

Janovice

Radní obce Janovice Lukáš Plánička uvedl, že myšlenka zřídit reuse centrum se již objevila. Ve volebním období 2014-2018 byl tento záměr projednán na zasedání rady obce a následně byla podána žádost o dotaci na vybudování prostorů pro toto centrum. Projekt nakonec realizován nebyl, neboť obec dotaci nezískala. Důvodem bylo především požadované množství odpadů pro využití v systému reuse. Tak vysoké množství využitelného odpadu po dobu udržitelnosti projektu by nebyli schopni zajistit. Důvodem jsou náklady na vybudování zázemí pro tuto službu a rovněž náklady spojené s personální obsluhou.

V podstatě by se ovšem dalo v nadsázce říct, že v obci jakýsi neoficiální reuse systém funguje, neboť když lidé vyvázejí věci na sběrný dvůr, často se najde někdo, kdo si určité použitelné věci vezme. (Plánička, 2021)

4.2.4 Obce MSK, které reuse centrum neprovozují, ale již existuje myšlenka na zřízení

Albrechtický

Starostka obce Albrechtický paní Eva Tripská uvedla, že v obci sice reuse centrum nemají, od února 2021 však mají v provozu nový sběrný dvůr.

Na zastupitelstvu, zatím debata neproběhla. Paní starostka o reuse centru zatím přemýšlela pouze výhledově. Podle jejího mínění je to dobrý nápad, ale nestihla si ještě k této problematice opatřit všechny informace. Není si jistá, zda se vyplatí centrum i

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

v malých obcích. Dotační tituly jsou dle názoru paní starostky dobrá věc, nicméně velmi komplikovaná, takže si není jistá, zda je to správná motivace. (*Tripská, 2021*)

Paní starostce jsem poslal starší dotační titul s informací, že ten se pro menší obce nevyplatil z důvodu požadovaného množství produkce odpadů. Uvedl jsem také, že od roku 2022 bude vyhlášena nová dotační výzva, kde mohou být podmínky jiné.

Hlučín

Město Hlučín reuse centrum neprovozuje. Jednou již debata o této aktivitě proběhla, o zřízení reuse centra nebylo rozhodnuto. Důvodem byl zejména nedostatek prostoru ve sběrném dvoře Technických služeb Hlučín, s.r.o. a nutnost navýšení personálu.

Pokud by reuse centrum v Hlučíně chtěl provozovat soukromý subjekt, město by nemělo námitky. (*Prášková, 2021*)

Kateřinice

Starosta obce Kateřinice Radek Novák uvedl, že zatím reuse centrum neprovozuji. V roce 2014 však měli podanou žádost o dotaci na centrum samotné, včetně sběrného vozidla. S ohledem na velikost obce se jednalo o projekt, který obsahoval úpravu prostor, dva železné kontejnery cca o velikosti 3 x 6 m pro uložení nevyužitých věcí a sběrné vozidlo. Nakonec však nebyli podpořeni. Myšlenkou se stále ještě zabývají, ale v prvé řadě řeší rekonstrukci větší budovy u sběrného místa, kde by později část vyčlenili na reuse centrum. Tento projekt budou řešit pouze za podpory dotačních prostředků, ale podmínky jsou omezující a aktuálně je nemohou dle současných podmínek projekt „napasovat“ dle potřeby a jejich záměru. Finanční prostředky dnes, podle pana starosty, hrají velkou roli. Možná ale budou moci v budoucnu využívat nově postaveného reuse centra v městě Příboře, které postavili společně s novým sběrným dvorem. (*Novák, 2021*)

Nižní Lhoty

Starostka obce Nižní Lhoty paní Marie Gryžboňová Mališová uvedla, že reuse centrum zatím neprovozuji. Nicméně mají zpracovanou projektovou dokumentaci

na zázemí komunálních služeb obce. V rámci zázemí komunálních služeb obce plánují přestavbu starého rodinného domu na zázemí pro pracovníky údržby obce, sklad, archiv, dále postavení nové garáže pro parkování komunální techniky, zbylé venkovní prostory pak budou využity jako sběrné místo. V rámci využití tohoto objektu a přilehlých ploch plánujeme i zřízení malého reuse centra. Zatím není striktně dán rozsah věcí, které bude občan moci v reuse centru odevzdat a jiný si opětovně vzít k využití. Předpokládá se, že to budou drobné domácí spotřebiče, nádobí, nářadí a jiné věci z domácnosti. Předmětnou věc bude nutno přinést přímo do reuse centra, pracovník obce na místě posoudí, zda je možno věc nabídnout k dalšímu využití, pokud nikoli, odloží se v rámci sběrného místa do příslušné sběrné nádoby a v rámci zavedeného systému nakládání s odpady bude s věcí naloženo (zpětný odběr, předání firmě dle zákona o odpadech oprávněné k nakládání s odpady).

Nižní Lhoty jsou malou obcí a jako taková nemohou realizovat projekty zaměřené na samostatné řešení jednotlivých problémů, např. vybudování samostatného sběrného dvoru s reuse centrem, neboť u každého dotačního programu se vyhodnocuje i ekonomický a ekologický přínos (množství řešených odpadů/výše investice), kde nejsou schopni splnit podmínky jakési rentability, proto nikdy nebudou budovat samostatné zařízení pro tento účel. Záměrem obce tedy je, aby si vyřešila několik potřeb najednou, což bude v konečném důsledku i ekonomicky výhodnější, v případě naší obce zázemí komunálních služeb, jakési zázemí pro všechno. Budování sběrných dvorů v rámci sdružení více obcí naráží na mnohé problémy. Asi nejvýznamnějším faktorem pro občana, aby separoval odpad a nabídl nepotřebné věci k dalšímu využití, je zajištění určitého komfortu, tj. přiblížit mu co nejvíce místo, kde může danou věc odevzdat – tj. přímo v obci.

Na realizaci zázemí pro komunální služby se obec snažila získat dotaci, zatím se to nepodařilo, budou se však pokoušet opětovně. (*Gryžboňová Mališová, 2021*)

Orlová

Vedoucí odboru odboru správy majetku a hospodářské správy města Orlová Ing. Milan Bill uvedl, že Orlová zatím reuse centrum sice neprovozuje, ale tento projekt byl uvažován realizovat po rozšíření sběrného dvora na ulici Nádražní.

Určitě by pomohlo, kdyby vznikl dotační program, který by zaštil jak náklady, tak personální výpomoc spojenou s provozem samotného centra. *(Bill, 2021)*

Trojanovice

Místostarostka obce Trojanovice Mgr. Ivana Vrtalová uvedla, že zatím reuse centrum neprovozují, ale také o něm uvažují jako jedné z možností snížení množství produkovaného odpadu. V systému odpadového hospodářství v současnosti řeší, jak lépe evidovat přijatý odpad a jak snížit dopady špatného třídění a odkládání odpadu mimo sběrná místa. Důvodem, proč v obci zatím reuse centrum nemají není nedostatek finanční prostředků potažmo nutnost žádat o dotaci, v současnosti spíše hledají vhodné prostory na uskladnění, evidenci nabídky a obsluhu reuse centra. *(Vrtalová, 2021)*

4.2.5 Obce MSK, které reuse centrum neprovozují, ale vhodný dotační titul by je přesvědčil

Andělská Hora

Asistentka starostky města Andělská Hora Ing. Jitka Eichlerová uvedla, že reuse centrum jejich město neprovozuje. Debata na zastupitelstvu zatím neproběhla, jelikož se aktuálně řeší jiné problémy. V dnešní covidové době jsou důvodem finance. Dotační program by pomohl. *(Eichlerová, 2021)*

Brušperk

Místostarostka města Brušperk Ing. Tomáš Vojtek uvedl, v jejich městě reuse centrum nemají. Město zatím nemá ani sběrný dvůr. Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu je realizován pro občany formou mobilní sběrný. Tuto službu pro město zajišťuje firma Marius Pedersen, a. s. Debata v zastupitelstvu města na téma vybudování reuse centra zatím neproběhla. Tato problematika je nová a zatím žádný podnět od zastupitelů nebyl podán. Budou se však této problematice znovupoužití výrobků

zabývat. Pan místostarosta rovněž uvedl, že bude osobně sledovat možností dotačního titulu pro vznik reuse centra. (*Vojtek, 2021*)

Panu místostarostovi jsem popsal aktuální situaci a zaslal mu odkaz na starší dotační titul s informací, kdy na MŽP plánují spustit výzvu novou.

Heřmanice u Oder

Starostka obce Heřmanice u Oder Mgr. Vendula Jarošová napsala, že prozatím žádná debata na toto téma v obci neproběhla. Na dotaz, zda by pomohl vznik dotačního programu, který by pomohl s náklady odpověděla, že ano, protože většinu projektů jsou schopni realizovat pouze s dotační podporou. (*Jarošová, 2021*)

Kopřivnice

Vedoucí odboru životního prostředí města Kopřivnice Ing. Hynek Rulíšek uvedl, že zřízení reuse centra již bylo vedením města představeno v rámci chystaných projektů. Aby zjistili, jak centrum v ČR funguje, navštívili zástupci odboru životního prostředí a svozové společnosti SLUMEKO, s.r.o. Kopřivnice kolegy v Brně, kde mají na některých sběrných dvorech zřízena malá reuse centra (viz text výše).

Vlastní projekt však nebyl v Kopřivnici dosud realizován z důvodu chybějících finančních prostředků. Určitě by pomohl vznik dotačního programu, který by městům pomohl se vstupními náklady. Zřízení reuse centra má pan inženýr před očima od té doby, co viděl velké a vyhledávané reuse centrum v Lockerenu v Belgii. (*Rulíšek, 2021*)

Vendryně

Starosta obce Vendryně Raimund Sikora, DiS. uvedl, že prozatím na zastupitelstvu debata na toto téma neproběhla. Reuse centrum neprovozují, protože nemají dostatečně velké prostory a potřebný personál. Vhodný dotační titul by je však pravděpodobně přesvědčil. (*Sikora, 2021*)

4.2.6 Obce MSK, které reuse centrum neprovozují a ani o něm neuvažují:

Referentka odpadového hospodářství a pohřebnictví obce Bystřice Ing. Beata Křenková uvedla, že reuse centrum zřízeno nemají. Vznik reuse centra zatím u nich nebyl iniciován, myšlenka nebyla na zastupitelstvu prezentována.

Vznik reuse centra vyžaduje dostatečné skladovací prostory i finance na provoz a plat zaměstnanců centra. Obec aktuálně nemá skladovací prostory vhodné k provozování takovéto činnosti.

Inženýrka Křenková se domnívá, že reuse centra jsou výbornou myšlenkou, která však v dnešní konzumní době není dostatečně podporována a vyžadovala by rozsáhlejší kampaň ze strany MŽP či MZE. Dotační titul by tomu zajisté napomohl. Otázkou však zůstává, zda je lepší, aby reuse centra provozovaly obce/města nebo případně i firmy zajišťující sběr a svoz komunálních odpadů. V jejich případě totiž mají občané možnost odvézt odpady na sběrný dvůr v Třinci, který vlastní a provozuje firma zabývající se svozem a likvidací odpadů. Otázkou tak zůstává, zda by případné dotace na vznik a provoz reuse center měly směřovat pouze obcím nebo i firmám zabývajícím se svozem odpadů a centra by tak mohla vzniknout na území sběrných dvorů, které využívá více okolních obcí. Je možné, že by se jednalo o ekonomičtější a provozuschopnější řešení. *(Křenková, 2021)*

Skutečnost, že žádost o dotace na projekty budování míst pro předcházení vzniku komunálních odpadů, tedy reuse centra, mohou podat jen obce jsem ověřil a mohu potvrdit.

Starostka obce Kujavy Ing. Petra Vojkůvková napsala, že vzhledem k velikosti a personálním možnostem obce tento projekt nebudou realizovat. Dotační program by nepomohl, ten je, dle jejích slov, pouze na zřízení, ale následný provoz není řešen. *(Vojkůvková, 2021).*

Toto vyjádření mohu také potvrdit, starší dotační titul byl takto skutečně koncipován.

Další obce, jejichž zástupci se vyjádřili v podobném duchu:

Malenovice (*Chromčáková, 2021*), Dolní Životice (*Leifertová, 2021*), Olbramice (*Ješková, 2021*), Dětmárovice (*Čempelová, 2021*), Bílčice (*Kopalová, 2021*), Jakubčovice nad Odrou (*Pecníková, 2021*), Stonava (*Szczerbová, 2021*), Pustá Polom (*Pausová, 2021*), Střítež (*Jaworek, 2021*), Bratříkovice (*Volkmer, 2021*), Těrlicko (*Polášek, 2021*), Velká Polom (*Honajzrová, 2021*), Petrovice (*Drgáčová, 2021*), Slavkov (*Musila, 2021*), Oldřišov (*Toman, 2021*), Lichnov (*Kubišová, 2021*), Nové Sedlice (*Rohovská, 2021*), Pražmo (*Honešová, 2021*), Vělopolí (*Latochová, 2021*), Štěpánkovice (*Peterek*), Veřovice (*Černoch*), Hrádek (*Borská, 2021*), Nové Heřminovy (*Zelinková, 2021*), Melč (*Urbanský, 2021*), Pržno (*Blokša, 2021*), Vrchy (*Pešlová, 2021*), Mankovice (*Černochová, 2021*), Sedliště (*Krejčok, 2021*), Bocanovice (*Bocková, 2021*), Dobroslavice (*Holušová, 2021*), Český Těšín (*Kročková, 2021*), Krásná (*Tulach, 2021*), Odry (*Harašíňová, 2021*), Vratimov (*Hranická, 2021*), Budišov nad Budišovkou (*Modelská, 2021*), Křišťanovice (*Rozkošná, 2021*), Štramberk (*Hlávková, 2021*), Markvartovice (*Myslivec, 2021*), Kravaře (*Papežová, 2021*), Velká Štáhle (*Mihálová, 2021*).

4.3 Ostatní obce v ČR

Při komunikaci s obcí Nový Jičín jsem se dozvěděl, že již také ve městě Chrudim je reuse centrum pro veřejnost otevřeno. Na základě této informace také je oslovil s danými dotazy na jeho provoz.

Z dalších zdrojů jsem se poté dočetl, že centra tohoto typu fungují i v Českém Krumlově, Heřmanově Městci, Zábřehu na Moravě, v Deštné na Jindřichohradecku a v Chelčicích na Strakonicku.

Všechny tyto obce jsem proto také požádal o dotazníkové šetření. Odpověď i přes opětovné obeslání adresátů přišla pouze z Chelčic.

4.3.1 Chelčice

Starosta jihočeských Chelčic Jiří Iral uvedl, že první myšlenka postavit reuse centrum se objevila již v době kdy byla tato možnost vyhlášena SFŽP v roce 2016. Pro veřejnost centrum otevřeli v roce 2019. Na realizaci projektu čerpali dotaci z fondů OPŽP. Na provozu nespolupracují s žádnými firmami. Neinspirovali se žádným již fungujícím centrem. A jakým způsobem se může věc dostat do tamějšího centra? Mohou je přivést přímo občané, nebo je musí dopravit do sběrného dvora. Veškeré předměty jsou pro veřejnost bezplatné, účelem je zejména snížit objem odpadů směřujících na skládky, projekt je v udržitelnosti. (Iral, 2021)

4.4 Zhodnocení

Z dostupných informací vyplývá, že z 328 oslovených obcí a dalších subjektů odpovědělo na dotazníkové šetření 79 z nich, tedy 24 %. Z celkového počtu vyplývá, že aktuálně je v České republice provozováno 12 reuse center a další 4 obce již mají naplánováno otevření v nadcházejících měsících. Čtyři další obce reuse centra neprovozují, ale provozují aktivitu na podobném principu (několikadenní bleší trhy, pravidelné burzy či možnost bezplatně si odnést věci ze sběrných dvorů). V devíti dalších obcích reuse centra neprovozují, ale již tam tato myšlenka existuje. V dalších devíti obcích v ČR reuse centra neprovozují, ale vhodnější dotační titul by je k vybudování přesvědčil. Ostatních 47 obcí, které na dotazníkové šetření odpověděly uvedly, že o vybudování reuse centra neuvažují. Důvodem k neobdržení odpovědi od několika obcí byla neexistence mého elektronického podpisu, případně, že obec na dotazníkové šetření neodpovídá. Tyto obce jsem následně oslovil v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb.

5 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce byla analýza reuse center v České republice a zjištění možností v oblasti dotačních příležitostí. Tato studia byla realizována pomocí dotazníkového šetření v rámci celé České republiky.

V první fázi jsem oslovil všech 27 statutárních měst v České republice. Ve druhé fázi jsem pak kontaktoval dalších 294 měst a obcí v Moravskoslezském kraji se stejným dotazem. Ve třetí fázi jsem oslovil 7 dalších měst a organizací, o kterých jsem se šetřením o reuse centrech dozvěděl, že centra provozují, nebo jsou minimálně ve stádiu úvahy o jejich vybudování.

V průběhu psaní této diplomové práce jsem se setkal se spoustou názorů lidí na tuto problematiku. Pokud bych je měl shrnout, tak se názory dělí na dva tábory. Jedni budování reuse center a dotacemi na ně pohrdají, neboť tvrdí, že tato centra v přeneseném slova smyslu již dávno existují v podobě second-handů či internetových bazarů a není tak do nich potřeba investovat úsilí ani finanční prostředky. Ve společnosti však převládá názor, že tato centra smysl mají. Důkazem toho může být i zájem několika obcí a subjektů o výsledky této diplomové práce.

V tomto roce je zakládána Federace nábytkových bank a re-use center ČR, která se snaží motivovat další subjekty k provozování re-use center v regionech. Výsledky analytické části této práce jsem již zaslal jedné ze zakladatelek této federace, která se tímto dozvěděla o dalších obcích a subjektech, které reuse centra provozují nebo jaký mají postoj k této problematice. Na základě toho budou obce a subjekty oslovovány s návrhem k zapojení do federace a následným sdílením příkladů dobré praxe.

Pokud se mám zamyslet nad dotačními možnostmi, ano, někteří, a ne zcela neoprávněně tvrdí, že dotace negativně ovlivňují tržní hospodářství. S tím částečně souhlasím. Nicméně v naší společnosti zatím nikdo nepřišel s efektivnějším nástrojem, jak jednotlivé činnosti podporovat. Aktuálně jsou dotační možnosti na podporu reuse center naprosto nedostačující, což však zapříčinilo zejména konec programovacího období Evropské unie a začátek nového. Z informací uvedených Ministerstvem životního prostředí vyplývá, že v roce 2022 bude opět možnost tyto dotace čerpat a přál bych si, aby kritéria byla upravena tak, aby na ně dosáhlo více subjektů, nejenom ze státního sektoru.

Patrik Šajtar: Problematika oběhového hospodářství se zaměřením na reuse centra v ČR a související dotační možnosti

Z dosavadní zkušenosti víme, že nejenom obec je schopna smysluplně reuse centra vést, ale také soukromé subjekty jsou v této oblasti velmi úspěšné. Navíc byly dosavadní evropské dotace pouze na vybudování reuse center, na samotný provoz již myšleno nebylo. V ČR je hned několik obcí, které by tuto změnu velmi uvítaly.

Práce na tomto tématu mě velmi zaujala a byla pro mě velkým přínosem. Dozvěděl jsem se o hlubší podstatě této problematiky. Byl bych rád, kdyby tato práce přispěla k vybudování nových reuse center nejenom v České republice, ale i v zahraničí.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. 122. výzva MŽP. In: 1582888193_122. výzva PO3 SC3.1 final: Výzva k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci „Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020“ podporovaných z Fondu soudržnosti [online]. Praha, 2020, s. 1-6 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=125>
2. BILL, Martin. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: milan.bill@muor.cz [online] 18. února 2021 13:29 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
3. BLOKŠA, Petr. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: ou@przno.cz [online] 11. února 2021 9:59 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
4. BOCKOVÁ, Hedvika. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@bocanovice.cz [online] 12. února 2021 8:35 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
5. BORSKÁ, Petra. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: podatelna@obechradek.cz [online] 11. února 2021 9:20 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
6. BROŽÍČKOVÁ LEPÍKOVÁ, Kamila. ReUse centrum. In: *E-mail* from: k.brozickova@mmkv.cz [online] 3. února 2021 21:38 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
7. Cíle udržitelného rozvoje OSN: (SDGs). *United Nations: Information Centre Prague* [online]. New York, 2015 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>
8. Církulární ekonomika. Co to je? In *Incien – Institut Církulární Ekonomiky* [online], [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <http://incien.org/cirkularni-ekonomika/>
9. ČEMPELOVÁ, Taťána. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: cempelova.tatana@detmarovice.cz [online] 11. února 2021 7:28 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
10. ČERNOCH, František. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: mistostarosta@verovice.cz [online] 11. února 2021 9:03 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
11. ČERNOCHOVÁ, Milada. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@mankovice.cz [online] 11. února 2021 15:50 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

12. DRGÁČOVÁ, Radka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@petrovicebr.cz [online] 11. února 2021 8:16 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
13. EICHLEROVÁ, Jitka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: podatelna@andelskahora.eu [online] 11. února 2021 8:30 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
14. FALHAR, Roman. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@steborice.cz [online] 11. února 2021 7:51 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
15. GILAROVÁ, Šárka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: gilarova.sarka@frydekmostek.cz [online] 24. února 2021 23:31 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
16. GRYŽBOŇOVÁ MALIŠOVÁ, Marie. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@niznilhoty.cz [online] 12. února 2021 9:43 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
17. HARAŠÍNOVÁ, Kamila. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: kamila.harasinova@odry.cz [online] 12. února 2021 15:28 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
18. HLÁVKOVÁ, Andrea. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@stramberk.cz [online] 15. února 2021 16:45 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
19. Hodnotící kritéria. In: *1582890764_Hodnotící kritéria 3.1.1_RE_USE centra - 122. výzva: Specifický cíl 3.1 Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020* [online]. Praha, 2020, s. 1-3 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/dokumenty/detail/?id=2180>
20. HOLUŠOVÁ, Jarmila. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Obec.Dobroslavice@seznam.cz [online] 12. února 2021 8:51 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
21. HONAJZROVÁ, Kateřina. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@velkapolom.cz [online] 11. února 2021 8:07 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
22. HONEŠOVÁ, Michaela. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: podatelna@prazmo.cz [online] 11. února 2021 8:44 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

23. HORČIČKOVÁ, Jana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: jhorcickova@mestojablonec.cz [online] 10. února 2021 8:07 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
24. HOUZAROVÁ, Květoslava. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: houzarova.kvetoslava@brno.cz [online] 9. února 2021 12:32 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
25. HRANICKÁ, Ivana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: hranicka.meu@vratimov.cz [online] 15. února 2021 8:50 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
26. HINDE, Dominic. The Swedish Recycling Revolution: Beyond recycling. *Sweden Sverige* [online]. 3. 11. 2020 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://sweden.se/nature/the-swedish-recycling-revolution/#>
27. HUNTEIMA, Jan. Oběhové hospodářství: definice, význam a přínos: Jak funguje oběhové hospodářství, jaké konkrétní přínosy bude mít pro Evropany, ekonomiku a životní prostředí? *Zpravodajství: Evropský parlament* [online]. 16.2.2021 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/economy/20151201STO05603/o-behove-hospodarstvi-definice-vyznam-a-prinos>
28. CHOUTKA, Aleš. *Ekologická varianta door to door? Zvýšení objemu recyklovatelného odpadu, nebo ekonomická past?: Obcejinak.cz* [online]. 2020, 26. 6. 2020 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.prumyslovaekologie.cz/info/ekologicka-varianta-door-to-door-zvyseni-objemu-recyklovatelneho-odpadu-nebo-ekonomicka-past>
29. CHROMČÁKOVÁ, Dagmar. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@malenovice.eu [online] 10. února 2021 19:05 [cit. 2021-02-17]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
30. CHROMEK, Jaroslav. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Jaroslav.Chromek@prostejov.eu [online] 4. února 2021 6:09 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
31. IRAL, Jiří. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@chelcice.cz [online] 2. března 2021 7:39 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
32. JANOŠEK, Radek. Enviweb.cz [online]. Brno, 2020 [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <http://www.enviweb.cz/116633>
33. JAROŠOVÁ, Vendula. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@hermaniceuoder.cz [online] 11. února 2021 8:18 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

34. JAWOREK, Miroslav. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@obecstritez.cz [online] 11. února 2021 7:45 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
35. JEŠKOVÁ, Lenka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Lenka.Jeskova@obecolbramice.cz [online] 11. února 2021 6:31 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
36. *Jihlava bez odpadu!* [online]. Jihlava, 2021 [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <https://jihlava.cz/bezodpadu/>
37. KARASOVÁ, Vladimíra. Reuse centrum – dotaz. In: *E-mail* from: karasova@ozoostrava.cz [online] 3. března 2021 15:08 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
38. KARPÍŠKOVÁ, Simona. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Simona.Karpiskova@mag-ul.cz [online] 9. února 2021 10:14 [cit. 2021-02-09]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
39. KLUSOVÁ, Martina. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Martina.Klusova@karvina.cz [online] 5. února 2021 7:08 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
40. KOPALOVÁ, Hana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@bilcice.cz [online] 11. února 2021 7:07 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
41. KOTRČ, Vlastislav. Dotaz – Diplomová práce Šajtar. In: *E-mail* from: vlastislav.kotrc@mzp.cz [online] 24. února 2021 11:27 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
42. KRAUSOVÁ, Zuzana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Zuzana.Krausova@jihlava-city.cz [online] 10. února 2021 12:50 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
43. KREJČOK, Jaromír. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@obecsedliste.cz [online] 11. února 2021 14:04 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
44. KROČKOVÁ, Lenka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: krockova@tesin.cz [online] 1. března 2021 16:53 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
45. KŘENKOVÁ, Beata. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: beata.krenkova@bystrice.cz [online] 12. února 2021 8:59 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
46. KŘÍŽKOVÁ, Johana. *Soumrak nakupování. Swap je větší zábava, která navíc skoro nic nestojí* [online]. Praha: iDNES.cz, 2019 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/onadnes/moda/swap-nakupy-vymena-trendy-slow-fashion-udrzitelna-moda.A191007_131728_modni-trendy_job

47. KUBALA, Adam. Dotační podpora oběhového hospodářství. In: *E-mail* from: adam.kubala@agentura-api.org [online] 5. března 2021 13:42 [cit. 2021-03-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
48. KUBEROVÁ, Zuzana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: zpokojedopokoje@gmail.com [online] 10. března 2021 10:25 [cit. 2021-03-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
49. KUBIŠOVÁ, Dagmar. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: podatelna@obeclichnov.cz [online] 11. února 2021 8:33 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
50. KURAŠ, Mečislav. *Odpady a jejich zpracování*. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 2014. ISBN 978-80-86832-80-7.
51. LATOCHOVÁ, Vladislava. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: urad@velopoli.cz [online] 11. února 2021 8:47 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
52. LEIFERTO VÁ, Jiřina. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@dolnizivotice.cz [online] 10. února 2021 16:48 [cit. 2021-02-17]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
53. MCKISNEY & COMPANY. *Europe's circular-economy opportunity* [online]. 2015 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.mckinsey.com/business-functions/sustainability/our-insights/europes-circular-economy-opportunity>
54. MÍČA, Miroslav. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: Miroslav.Mica@mmp.cz [online] 24. února 2021 10:55 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
55. MÍČEK, Luděk. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@obecslatina.cz [online] 11. února 2021 8:08 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
56. MIHÁLOVÁ, Renata. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@velkastahle.cz [online] 23. února 2021 12:39 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
57. MODELSKÁ, Jana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: j.modelska.mu@budisovnb.cz [online] 15. února 2021 9:41 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
58. MUSILA, Rostislav. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: slavkov@ouslavkov.cz [online] 11. února 2021 8:22 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

59. MYSLIVEC, Pavel. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@markvartovice.cz [online] 17. února 2021 12:08 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
60. MŽP ČR. *Podklady pro oblast podpory odpadového a oběhového hospodářství OPŽP 2021-2027*. Prevence vzniku odpadů. Praha, 2020. 217 s. [online]. Dostupné z: ([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpadove_obehove_hospodarstvi/\\$FILE/OODP-2_Prevence_vzniku_odpadu-20200529.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpadove_obehove_hospodarstvi/$FILE/OODP-2_Prevence_vzniku_odpadu-20200529.pdf)).
61. NAJBERKOVÁ, Alena. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: najberkova@mb-net.cz [online] 17. února 2021 7:03 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
62. Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. *Nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015–2024*.
63. NOVÁK, Radek. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@katerinice.cz [online] 11. února 2021 10:14 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
64. PAPEŽOVÁ, Jarmila. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: jarmila.papezova@kravare.cz [online] 22. února 2021 10:52 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
65. PAUSOVÁ, Hana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: urad@pustapolom.cz [online] 11. února 2021 7:44 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
66. PECNÍKOVÁ, Antonie. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: ou@jakubcovice.cz [online] 11. února 2021 7:33 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
67. PEŠLOVÁ, Jiřina. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: jirina-peslova@seznam.cz [online] 11. února 2021 10:03 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
68. PETEREK, Martin. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: peterek@stepankovice.cz [online] 11. února 2021 8:51 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
69. PLÁNIČKA, Lukáš. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: l.planicka@obecjanovice.cz [online] 11. února 2021 10:17 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
70. POLÁŠEK, Martin. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: polasek@obec-terlicko.cz [online] 11. února 2021 8:02 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

71. *Potravinovebanky.cz: O co nám jde a jak to u nás chodí ?* [online]. 2020, 2021 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://potravinovebanky.cz/potravinove-banky/>
72. POUBOVÁ, Lucie. *Co je to SWAP: Proč by to mělo zajímat všechny?* [online]. 2016 [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.swapprague.cz/>
73. PRÁŠKOVÁ, Soňa. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: praskova@hlucin.cz* [online] 10. února 2021 16:47 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
74. Program pro rok 2021. In: *UsnesRHMPc2534_z23112020_pril1_vc_formularu.pdf: Program pro rok 2021 včetně vzorových formulářů k nahlédnutí* [online]. Praha, 2021, s. 7-8 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/finance/dotace_a_granty/mestske_granty/zivotni_prostredi_a_energetika/index.html
75. PTÁČKOVÁ, Eva. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: ptackovaeva@centrum.cz* [online] 19. dubna 2021 22:09 [cit. 2021-04-20]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
76. RADICS, Marek. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: Marek.Radics@mesto-most.cz* [online] 3. února 2021 13:52 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
77. ROCKSTRÖM, Johan, Will STEFFEN, Kevin NOONE, et al. A safe operating space for humanity. *Nature* [online]. 2009, 461(7263), 472-475 [cit. 2021-04-13]. ISSN 0028-0836. Dostupné z: doi:10.1038/461472a
78. ROHOVSKÁ, Zuzana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: starostka@novosedlice.cz* [online] 11. února 2021 8:39 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
79. ROZKOŠNÁ, Jitka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: k.starosta@tiscali.cz* [online] 15. února 2021 16:20 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
80. RULÍŠEK, Hynek. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail from: hynek.rulisek@koprivnice.cz* [online] 16. února 2021 13:39 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
81. RŮŽIČKA, Pavel a Vladimír DOBEŠ. *Oběhové hospodářství: nejnovější strategie EU v oblasti managementu přírodních zdrojů: Podkladový dokument ke kulatému stolu Národního konventu o EU k tématu oběhového hospodářství* [online]. EMPRESS, o.p.s., 2015 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: http://www.svds.cz/userfiles/files/Podkladov%C3%BD%20dokument_ob%C4%9Bhov%C3%A9%20hospod%C3%A1%C5%99stv%C3%AD.pdf

82. SARČÁKOVÁ, Eliška. Dotační podpora oběhového hospodářství. In: *E-mail* from: eliska.sarcakova@realizacedotaci.eu [online] 10. prosince 2020 10:07 [cit. 2021-03-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
83. SERVÁTKOVÁ, Markéta. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: marketa.servatkova@novyjicin.cz [online] 20. dubna 2021 10:51 [cit. 2021-04-20]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
84. SIKORA, Raimund. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: r.sikora@vendryne.cz [online] 10. února 2021 19:59 [cit. 2021-02-17]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
85. SVOBODOVÁ KAIFEROVÁ, Dagmar. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: svobodovada@plzen.eu [online] 3. února 2021 13:39 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
86. SZCZERBOVÁ, Jana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: jszczerbova@stonava.cz [online] 11. února 2021 7:38 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
87. ŠPRINGAR, Zdeněk. Dotaz – Diplomová práce Šajtar. In: *E-mail* from: zdenek.springar@mzp.cz [online] 8. února 2021 13:28 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
88. TEUSCHELOVÁ, Dagmar. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: teuschelova@teplice.cz [online] 3. února 2021 16:49 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
89. TOMAN, Petr. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@oldrisov.cz [online] 11. února 2021 8:30 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
90. TRIPSKÁ, Eva. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec@albrechticky.cz [online] 11. února 2021 13:00 [cit. 2021-02-26]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
91. TULACH, Antonín. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starosta@obec-krasna.cz [online] 12. února 2021 12:09 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
92. URBANSKÝ, Martin. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: urad@obecmelc.cz [online] 11. února 2021 9:58 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

93. VENZARA, Jaroslav. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: venzara@pribor-mesto.cz [online] 12. dubna 2021 11:09 [cit. 2021-04-12]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
94. VINAR, Michal. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: vinar.michal@magistrat.liberec.cz [online] 4. února 2021 14:45 [cit. 2021-02-06]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
95. VOJKŮVKOVÁ, Petra. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: starostka@kujavy.cz [online] 10. února 2021 19:33 [cit. 2021-02-10]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
96. VOJTEK, Tomáš. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: mistostarosta@brusperk-mesto.cz [online] 11. února 2021 9:19 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
97. VOLKMER, Michal. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: obec.bratrikovice@seznam.cz [online] 11. února 2021 7:52 [cit. 2021-02-24]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
98. VRTALOVÁ, Ivana. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: mistostarosta@trojanovice.cz [online] 12. února 2021 20:10 [cit. 2021-03-01]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
99. WORLD COUNTS. *A world of waste* [online]. 2018 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.theworldcounts.com/challenges/planet-earth/state-of-the-planet/world-waste-facts/story>
100. ZAJÍČKOVÁ, Agáta. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: agatazajickova@zlin.eu [online] 17. února 2021 12:09 [cit. 2021-03-03]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.
101. *Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech*
102. ZELINKOVÁ, Lenka. ReUse centrum či podobná aktivita k předcházení vzniku odpadů. In: *E-mail* from: ou.nove.herminovy@seznam.cz [online] 11. února 2021 9:23 [cit. 2021-02-25]. Soukromá komunikace autora práce s respondentem.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
CSR	společenská odpovědnost firem (z angl. corporate social responsibility)
EK	Evropská komise
KO	komunální odpad
MSK	Moravskoslezský kraj
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	nestátní nezisková organizace
NV	nařízení vlády
OPŽP	Operační program Životní prostředí
p. o.	příspěvková organizace
POH	plán odpadového hospodářství České republiky
PVO	prevence vzniku odpadů
SAKO	Spalovna a komunální odpady Brno
SC	specifický cíl (projektu)
SD	sběrný dvůr
SFŽP	Státní fond životního prostředí
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
t	tuna
ŽP	životní prostředí

8 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Systém oběhového hospodářství (<i>Růžička a Dobeš, 2015</i>)	6
Obrázek 2: Srovnání cirkulární a lineární ekonomiky (<i>incien.org</i>)	8
Obrázek 3: Graf zohledňující obce, které odpověděly a neodpověděly na dotazníkové šetření.....	20
Obrázek 4: Graf zohledňující došlé odpovědi a zjištěné informace o provozu reuse center v ČR...	20
Obrázek 5: Graf zohledňující došlé odpovědi o čerpání dotace na vybudování reuse centra	21
Obrázek 6: Graf zohledňující došlé odpovědi o inspiraci již existujícím centrem	21
Obrázek 7: Graf zohledňující došlé odpovědi o spolupráci provozovatelů reuse center s regionálními firmami.....	22
Obrázek 8: Graf zohledňující došlé odpovědi, zda je reuse centrum součástí sběrného dvora	22
Obrázek 9: Reuse centrum Ostrava (<i>archiv autora</i>)	30
Obrázek 10: Rozsah a barevné rozlišení cen v ostravském reuse centru (<i>archiv autora</i>).....	31
Obrázek 11: Zboží v hodnotě 50 Kč (<i>archiv autora</i>).....	32
Obrázek 12: Výstavní box společnosti IKEA (<i>archiv autora</i>)	33

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Hodnocení projektů dle nákladů na snížení produkovaných odpadů	16
Tabulka 2: Hodnocení projektů dle stavební připravenosti (<i>Hodnotící kritéria, 2020</i>)	17
Tabulka 3: Hodnocení projektů dle předcházení vzniku KO (<i>Hodnotící kritéria, 2020</i>)	17
Tabulka 4: Hodnocení projektů dle množství nevzniklých odpadů (<i>Hodnotící kritéria, 2020</i>)	17
Tabulka 5: Hodnocení projektů dle pořízení svozového vozidla (<i>Hodnotící kritéria, 2020</i>)	17
Tabulka 6: Obce a spolky, které reuse centra v ČR provozují	23
Tabulka 7: Obce, které reuse centra prozatím neprovozují, ale již mají naplánováno jeho otevření	23
Tabulka 8: Obce, které reuse centra neprovozují, ale organizují podobnou aktivitu	23
Tabulka 9: Obce, které reuse centra neprovozují, ale již existuje myšlenka na zřízení	23
Tabulka 10: Obce, které reuse centra neprovozují, ale vhodný dotační titul by je přesvědčil	23
Tabulka 11: Obce, které reuse centra neprovozují a ani o nich neuvažují	24